

MAŁOPOLSKA

PRZEPISY RUCHU DROGOWEGO W POLSCE

ПРАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ
В ПОЛЬЩІ

MAŁOPOLSKA

PRZEPISY RUCHU DROGOWEGO W POLSCE

**ПРАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ
В ПОЛЬЩІ**

MAŁOPOLSKA
WOJEWÓDZKA
RADA
BEZPIECZEŃSTWA
RUCHU
DROGOWEGO

MAŁOPOLSKA
Tarcza Humanitarna

Spis treści

1	Słowo wstępne	4
	Wprowadzenie	6
	Przepisy o ruchu pieszch	8
	Przejścia dla pieszch – koegzystencja pieszch i kierujących	12
	Pojazdy uprzywilejowane i korytarz życia	14
	Jazda na suwak	18
2	Tabela dopuszczalnych prędkości wybranych pojazdów mechanicznych	20
	Odległość od poprzedzającego pojazdu	22
	Zasady przewożenia dzieci w samochodach	24
	Hulajnogi elektryczne, urządzenia transportu osobistego, urządzenia wspomagające ruch	28
	Jak się zachować podczas kontroli drogowej?	32
	Sposób postępowania na miejscu zdarzenia drogowego	34
3	Formularz: Oświadczenie sprawcy o okolicznościach zdarzenia drogowego	36
	Prawo – porady prawne	38
	Pomoc ofiarom wypadków drogowych	44
4	Informacje dodatkowe: Telefony alarmowe, konsulat, strony www	46

Вміст

1	Передмова	5
	Вступ	7
	Правила дорожнього руху для пішоходів	9
	Пішохідні переходи співіснування пішоходів і водіїв	13
	Привілейований транспорт і коридор для його проїзду	15
	Правило почергового руху	19
2	Таблиця допустимої швидкості руху для вибраного автотранспорту	21
	Відстань до автомобіля попереду	23
	Правила перевезення дітей в автомобільному транспорті	25
	Електросамокати, індивідуальні засоби пересування, допоміжні засоби пересування	29
	Як поводитися при перевірці на дорозі?	33
	Як поводитись на місці, де відбулась дорожня подія	35
3	Форма: Заява винуватця про обставини дорожньої події	37
	Право – юридична консультація	39
	Допомога постраждалим в ДТП	45
4	Додаткова інформація: Телефони екстрених служб, Консульство, Веб-сайти	47

Szanowni Państwo,

Samorząd województwa w ramach Małopolskiej Tarczy Humanitarnej przeznaczył środki finansowe – z budżetu województwa i funduszy unijnych – na wsparcie zadań związanych z napływem uchodźców wojennych z Ukrainy. Działania pomocowe są podzielone na pakiety odpowiadające najpilniejszym potrzebom uchodźców i samorządów: pakiet organizacji pozarządowych, wolontariatu i współpracy z JST, pakiet rynku pracy, pakiet edukacji, pakiet transportu i pakiet społeczny.

Dzięki tej broszurze, będzie można zdobyć najpotrzebniejsze informacje w zakresie zgłaszanych przez obywateli Ukrainy, dotyczące szeroko pojętych zagadnień w zakresie przepisów prawa o ruchu drogowym w kontekście technicznym i prawnym.

Wyrażam nadzieję, że broszura, która została przygotowana, będzie bardzo pomocna dla obywateli Ukrainy, którzy zamieszkują w naszym województwie i będzie cieszyła się Państwa zainteresowaniem, jak również pozwoli na komfortowe i bezpieczne podróżowanie po Małopolsce.

Witold Kozłowski

Marszałek Województwa Małopolskiego

Szanowni Państwo,

Na całym świecie co roku w wyniku wypadków drogowych ginie ponad 1,3 miliona osób, a około 50 milionów osób jest rannych. Wypadki drogowe pozostają główną przyczyną zgonów na całym świecie, mimo że każdej z tych ofiar można zapobiec. Jednym z elementów działania prewencyjnego jest przygotowanie przez Województwo Małopolskie broszury zawierającej informacje związane z podstawowymi przepisami ruchu drogowego, zasadami postępowania w razie wypadku czy kolizji drogowej, jak również informację o taryfikatorze i zakresie ogólnym kar za wykroczenia drogowe.

Działanie to wpisuje się w rozpoczęty przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) i komisje regionalne Organizacji Narodów Zjednoczonych we współpracy z partnerami, Globalny Plan Dekady Działań na rzecz Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego 2021-2030, który wyznacza ambitny cel, jakim jest zmniejszenie na świecie o co najmniej 50% ofiar śmiertelnych i rannych w ruchu drogowym do 2030 roku. Aby zrealizować tę wizję, przyjęto Wojewódzki Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego dla Województwa Małopolskiego na lata 2021-2030. Liczę, że dzięki takiej formie przekazu będą mogli Państwo czuć się bezpieczniej na drogach nie tylko Małopolski, ale również i naszego kraju.

Łukasz Smółka

Wicemarszałek Województwa Małopolskiego

Шановні пані та панове!

У рамках Малописького гуманітарного щита органи самоврядування Малописького воєводства виділили кошти – з бюджету воєводства та фондів ЄС – для підтримки завдань, пов'язаних із напливом з України воєнних біженців. Заходи щодо допомоги були поділені на пакети, які відповідають найбільш нагальним потребам біженців та органів місцевого самоврядування: пакет неурядових організацій, волонтерство та співпраця з органами місцевого самоврядування, пакет ринку праці, освітній пакет, транспортний пакет та соціальний пакет.

Завдяки цій брошури ви зможете отримати найнеобхіднішу інформацію в обсязі, про який повідомляють громадяни України, з питань у сфері дорожнього права – в технічному та правовому контексті.

Я сподіваюсь, що підготовлена брошура стане в нагоді громадянам України, що проживають у нашому воєводстві, і зацікавить вас, а також дозволить комфортно та безпечно подорожувати Малопиською.

Вітольд Козловський

Маршал Малописького воєводства

Шановні пані та панове!

Щороку у всьому світі в дорожньо-транспортних пригодах гине понад 1,3 мільйона людей, і близько 50 мільйонів людей отримують поранення. Дорожньо-транспортні пригоди залишаються основною причиною смерті в усьому світі, хоча всім цим смертям можна запобігти. Одним із елементів превентивних дій є підготовка Малопиським єлементом брошури, яка містить інформацію про основні правила дорожнього руху, правила поведінки у разі Дорожньо транспортної пригоди (ДТП) чи дорожнього зіткнення, а також загальну інформацію про тарифи та загальні розміри штрафів за порушення правил дорожнього руху.

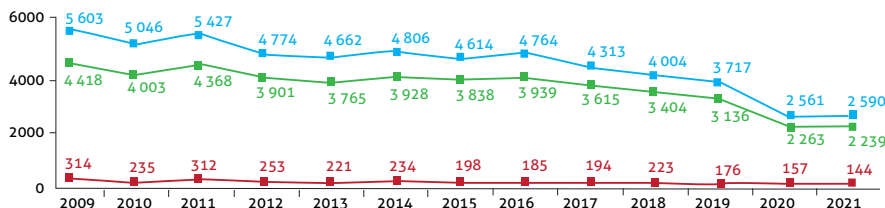
Ця акція є частиною глобального плану II Десятиліття дій з безпеки дорожнього руху 2021–2030, започаткованого Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ) та регіональними комісіями ООН у співпраці з партнерами, який ставить перед собою амбітну мету скорочення на 50% кількість загиблих і травмованих на дорогах у всьому світі до 2030 року. Для реалізації цього бачення була прийнята Воєводська програма безпеки дорожнього руху для Малописького воєводства на 2021–2030 роки. Сподіваюся, що завдяки такій формі надання інформації ви зможете безпечніше почуватися на дорогах не лише Малописьці, а всієї нашої країни.

Лукаш Смулка

Вице-маршал Малописького воєводства

Stan bezpieczeństwa ruchu drogowego w województwie małopolskim

Województwo małopolskie zajmuje powierzchnię 15 182 km². Ma około 3,4 mln mieszkańców, pod tym względem jest na 4. miejscu w kraju. Każdego roku, liczba turystów odwiedzających województwo wynosi średnio 15 mln. Długość dróg publicznych wynosi 31 400 km*, z czego długość dróg krajowych – 1 100 km*, wojewódzkich – 1 432 km*, powiatowych – 6 616 km*, gminnych 22 250 km*, odcinek autostrady A4 – 151 km*. Liczba zarejestrowanych pojazdów na dzień 31 grudnia 2020 roku wyniosła 2 761 855 **. W 2021 r. w województwie małopolskim zostało zarejestrowanych 157 178 pojazdów**. Małopolska pod względem natężenia ruchu drogowego na drogach wojewódzkich zajmuje 1 miejsce w kraju***, a na drogach krajowych miejsce 2***.

Wykres 2.1 Liczba wypadków drogowych, ofiar śmiertelnych i rannych w wypadkach drogowych na terenie województwa małopolskiego w latach 2009-2021. (Dane: SEWIK).

Progres w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego jest procesem długofalowym, a wyraźne trendy można zaobserwować na przestrzeni wielu lat. Od momentu powstania województwa małopolskiego, czyli od 1999 roku liczba wypadków drogowych uległa zmniejszeniu o blisko 60% (59,6%, tj. z 5538 do 2239 wypadków), natomiast liczba osób zabitych uległa zmniejszeniu o ponad 66 % (66,2 %, tj. z 427 do 144).

Od 2009 roku liczba ofiar śmiertelnych wypadków drogowych spadła o 54,1% w stosunku do roku 2021, a liczba osób rannych o 53,8 %.

Zintegrowane działania

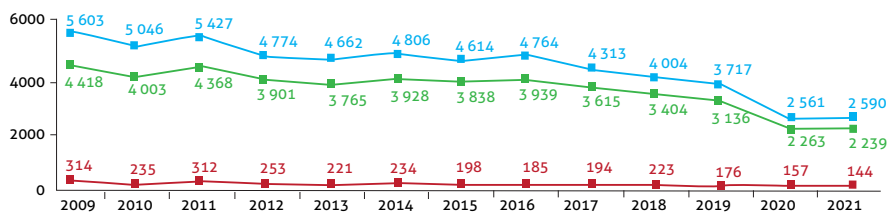
Podstawą wprowadzania trwałych, skutecznych i długofalowych zmian w obszarze bezpieczeństwa ruchu drogowego jest wprowadzenie tzw. bezpiecznego systemu. Tylko trwała, ścisła współpraca pomiędzy wieloma instytucjami (zarówno publicznymi, organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prywatnymi), partnerów zaangażowanych w realizację systemowej edukacji, projektowania i zarządzania infrastrukturą, nadzór nad ruchem drogowym a także realizacja założeń szeroko pojętej pomocy powypadkowej są niezbędnym warunkiem do osiągnięcia znacznej poprawy w tym obszarze. Bezpieczny system to działanie wielopłaszczyznowe zarówno na poziomie różnych instytucji / partnerów, jak i realizacji zadań wszystkich 5 filarów bezpieczeństwa ruchu drogowego.

W Małopolsce strukturą organizacyjną która spełnia taką rolę jest Małopolska Wojewódzka Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego. Działania z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego w Małopolsce prowadzone są w oparciu o Wojewódzki Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego dla Województwa Małopolskiego 2021-2030.

*Dane: GUS ** Dane: CEPIK *** Dane: GDDKiA

Стан безпеки дорожнього руху в Малопольському воєводстві

Площа Малопольського воєводства становить 15 182 км². У ньому проживає близько 3,4 млн жителів, за цим показником воно займає 4 місце в Польщі. Щороку наш регіон відвідує в середньому 15 млн туристів. Протяжність доріг загального користування становить 31 400 км*, з яких протяжність національних доріг (доріг державного значення) – 1 100 км*, воєводських доріг – 1 432 км*, повітових – 6 616 км*, гмінних – 22 250 км*, ділянка автостради A4 – 151 км*. Кількість зареєстрованих транспортних станом на 31 грудня 2020 року становила 2 761 855**. У 2021 році в Малопольському воєводстві** було зареєстровано 157 178 транспортних засобів**. За інтенсивністю руху на воєводських дорогах Малопольща займає 1 місце***, а на національних дорогах – 2 місце в Польщі***.

Графік 2.1 Кількість дорожніх подій (ДТП, зіткнень), загиблих та травмованих у ДТП у Малопольському воєводстві у 2009–2021 рр. (Дані з Системи обліку ДТП і зіткнень (SEWIK)).

Прогрес щодо безпеки дорожнього руху є довготривалим процесом, і чіткі тенденції можна спостерігати протягом багатьох років. З моменту утворення Малопольського воєводства, тобто з 1999 року, кількість дорожніх подій зменшилася майже на 60% (59,6%, тобто з 5538 до 2239 подій), а кількість загиблих зменшилася на понад 66% (66,2% , тобто з 427 до 144).

З 2009 року кількість загиблих на ДТП порівняно з 2021 роком зменшилася на 54,1%, а кількість травмованих – на 53,8%.

Інтегровані заходи

Основою для запровадження постійних, ефективних та довгострокових змін у сфері безпеки дорожнього руху є впровадження т. зв. “безпечної системи”. Лише постійна, тісна співпраця між багатьма установами (як державними, неурядовими (громадськими) організаціями, так і приватними особами), партнерами, залученими до впровадження системної освіти, проектування та управління інфраструктурою, нагляду за дорожнім рухом, а також реалізації принципів допомоги під час ДТП в широкому її розумінні є необхідною умовою досягнення суттєвого покращення в цій сфері. Безпечна система – це багатогранна діяльність, як на рівні різних інституцій / партнерів, так і реалізація завдань усіх 5 основних принципів безпеки дорожнього руху.

У Малопольщі організаційною структурою, яка виконує таку роль, є Рада безпеки дорожнього руху Малопольського воєводства. Заходи щодо безпеки дорожнього руху в Малопольщі здійснюються на основі Воєводської програми безпеки дорожнього руху для Малопольського воєводства на 2021–2030 рр.

* Дані: GUS ** Дані: CEPIK *** Дані: GDDKiA

Przepisy o ruchu pieszych

Pieszy – osoba znajdująca się poza pojazdem na drodze i niewykonująca na niej robót lub czynności przewidzianych odrębnymi przepisami; za pieszego uważa się również osobę prowadzącą, ciągnącą lub pchającą rower, motorower, motocykl, hulajnogę elektryczną, urządzenie transportu osobistego, urządzenie wspomagające ruch, wózek dziecięcy, podręczny lub inwalidzki, osobę poruszającą się na wózku inwalidzkim, a także dziecko w wieku do 10 lat kierujące rowerem pod opieką osoby dorosłej.

Pieszy jest obowiązany korzystać z :

1. **Chodnika lub drogi dla pieszych** (w tym wspólnej drogi dla pieszych i rowerzystów),
2. **Pobocza** (w przypadku braku chodnika, drogi dla pieszych, drogi dla pieszych i rowerzystów),
3. **Jezdni lub drogi dla rowerów** (w przypadku braku chodnika, drogi dla pieszych, drogi dla pieszych i rowerzystów oraz pobocza).

Pieszy chcąc przejść przez jezdnię lub torowisko, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność i korzystać z przejść dla pieszych (w tym przejść nadziemnych i podziemnych).

Przechodzenie przez jezdnię lub drogę dla rowerów poza przejściem dla pieszych jest dozwolone na przejściu sugerowanym albo poza nim jeżeli odległość od przejścia dla pieszych przekracza 100 m. Jeżeli jednak skrzyżowanie znajduje się w odległości mniejszej niż 100 m od wyznaczonego przejścia dla pieszych, przechodzenie jest dozwolone również na tym skrzyżowaniu.

Przechodzenie przez jezdnię poza przejściem dla pieszych jest dozwolone pod warunkiem, że nie spowoduje zagrożenia bezpieczeństwa ruchu lub utrudnienia ruchu pojazdów.

Nie wolno przechodzić przez jezdnię w miejscach o ograniczonej widoczności drogi. Piesz

y jest obowiązany ustąpić pierwszeństwa pojazdom i do przeciwległej krawędzi jezdni iść drogą najkrótszą, prostopadłe do osi jezdni, nie zatrzymując się bez uzasadnionej potrzeby.

Pieszemu zabrania się wchodzenia na jezdnię bezpośrednio przed jadącym pojazdem, spoza pojazdu lub innej przeszkody ograniczającej widoczność drogi. Nie wolno także przebiegać przez jezdnię, ani przechodzić przez nią w miejscach, gdzie urządzenia zabezpieczające lub przeszkoda oddzielają drogę dla pieszych lub chodnik od jezdni.

Правила руху пішоходів

Пішохід – це особа, що перебуває поза транспортним засобом на дорозі та не виконує на ній робіт чи дій, передбачених окремими положеннями законодавства; пішоходом є також особа, яка веде, тягне або штовхає велосипед, мотовелосипед, мотоцикл, електросамокат, особистий транспортний засіб, допоміжний засіб пересування, дитячий візок, коляску або інвалідний візок, особа в інвалідному візку, а також дитина віком до 10 років, що їде на велосипеді під наглядом дорослої особи.

Пішохід зобов'язаний користуватися:

1. **Тротуаром або пішохідною доріжкою** (включаючи загальну дорогу для пішоходів і велосипедистів),
2. **Узбіччям** (за відсутності тротуару, пішохідної доріжки, пішохідної та велосипедної дороги),
3. **Проїзною частиною або велосипедною доріжкою** (за відсутності тротуару, пішохідної доріжки, дороги для пішоходів і велосипедистів, а також узбіччя).

Пішохід, який бажає перетнути дорогу або залізничну / трамвайну колію, зобов'язаний бути особливо обережним і користуватися пішохідними переходами (в тому числі естакадами і підземними переходами).

Перехід проїзної частини поза пішохідним переходом дозволяється, якщо відстань від переходу (в тому числі наземного або підземного) перевищує 100 метрів. Однак, якщо перехрестя знаходиться на відстані менше 100 метрів від визначеного пішохідного переходу, дозволяється перехід також на цьому перехресті.

Перехід проїзної частини поза пішохідним переходом дозволяється, якщо це не загрожуватиме безпеці руху та не перешкоджуватиме руху транспортних засобів.

Не можна переходити проїзну частину в місцях з обмеженою видимістю дороги. Пішохід зобов'язаний зупинитися, щоб дати дорогу транспортним засобам і рухатись до протилежного краю проїзної частини найкоротшим шляхом, перпендикулярно до осі дороги, не зупиняючись без обґрунтованої потреби.

Пішоходам заборонено входити на проїзну частину безпосередньо перед транспортним засобом, що рухається, позаду транспортного засобу чи іншої перешкоди, що обмежує видимість дороги. Не можна також перебігати через проїзну частину або переходити її там, де пішохідна доріжка чи тротуар відокремлені від проїзної частини запобіжними пристроями або перешкодою.

Na obszarze zabudowanym, na drodze dwujezdniowej, pieszy przechodząc przez jezdnię jest obowiązany korzystać tylko z przejścia dla pieszych.

Przechodzenie przez torowisko wydzielone z jezdni jest dozwolone tylko w miejscu do tego przeznaczonym. Zabrania się wchodzenia na torowisko, gdy zapory lub półzapory są opuszczone lub opuszczanie ich rozpoczęto.

Pieszy idący po poboczu lub jezdni jest obowiązany iść lewą stroną drogi. Piesi idący jezdnią są obowiązani iść jeden za drugim, zajmować miejsce jak najbliżej jej krawędzi i ustępować miejsca nadjeżdżającemu pojazdowi. Na drodze o małym ruchu, w warunkach dobrej widoczności, maksymalnie dwóch pieszych może iść obok siebie.

Jeżeli pieszy korzysta z drogi dla rowerów (w przypadku braku chodnika, drogi dla pieszych, drogi dla pieszych i rowerzystów oraz pobocza) ma obowiązek ustępować miejsca kierującemu rowerem, urządzeniu transportu osobistego, hulajnogą elektryczną oraz osobie poruszającej się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch (nie dotyczy niepełnosprawnego pieszego).

Pieszy poruszający się po drodze po zmierzchu poza obszarem zabudowanym jest obowiązany używać elementów odbłaskowych w sposób widoczny dla innych uczestników ruchu, chyba że porusza się po drodze przeznaczonej wyłącznie dla pieszych lub po chodniku.

Dziecko w wieku do lat 7 może korzystać z drogi tylko pod opieką osoby, która osiągnęła wiek co najmniej 10 lat – wyjątkiem są strefy zamieszkania.

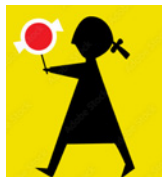
У населеному пункті (на забудованій території), на дорозі з розділеними напрямками руху пішохід, який переходить дорогу, зобов'язаний користуватись лише пішохідним переходом.

Переходити колію, відокремлену від проїжджої частини дозволяється лише у визначеному для цього місці. Забороняється входити на колію з опущеними або частково опущеними шлагбаумами чи напівшлагбаумами.

Пішохід, який рухається узбіччям або проїзною частиною дороги, зобов'язаний йти лівою стороною дороги. Пішоходи, які рухаються по проїзній частині, зобов'язані слідувати один за одним, зайняти місце якомога ближче до її краю і давати дорогу зустрічному транспортному засобу. На дорозі з невеликим рухом транспорту та хорошою видимістю поруч може йти не більше двох пішоходів.

Якщо пішохід користується велосипедною доріжкою (за відсутності тротуару, пішохідної доріжки, дороги для пішоходів і велосипедистів та узбіччя), він зобов'язаний дати дорогу водію велосипеда, особистого транспортного засобу, електросамокату та особі, яка рухається з використанням допоміжного пристрою для руху (не стосується пішохода з обмеженими фізичними можливостями).

Пішохід, який рухається дорогою в сутінках поза межами населеного пункту, зобов'язаний використовувати світловідбивні елементи, які повинні знаходитись у видному для інших учасників дорожнього руху місці, крім випадків, коли він рухається дорогою, призначеною виключно для пішоходів, або тротуаром.

Дитина віком до 7 років може користуватися дорогою лише під наглядом особи, яка досягла віку 10 років.

Przejścia dla pieszych – koegzystencja pieszych i kierujących

	Pieszy	Kierujący
Szczególność	Pieszy wchodzący na przejście dla pieszych i przechodzący przez to przejście ma obowiązek zachować szczególną ostrożność.	Kierujący pojazdem, zbliżając się do przejścia dla pieszych, ma obowiązek zachować szczególną ostrożność.
Pierwszeństwo	Pieszy znajdujący się na przejściu ma pierwszeństwo przed pojazdem. Pieszy wchodzący na przejście dla pieszych ma pierwszeństwo przed pojazdem z wyłączeniem tramwaju. Należy jednak pamiętać, że pieszemu zabrania się wchodzenia na przejście bezpośrednio przed jadącym pojazdem.	Kierujący pojazdem ma obowiązek ustąpić pierwszeństwa pieszemu znajdującemu się na tym przejściu albo wchodzącemu na to przejście (w przypadku tramwaju – pojazd ten ustępuje pierwszeństwa tylko pieszemu znajdującemu się już na przejściu).
Prędkość	Pieszy przechodząc przez przejście dla pieszych nie powinien zwalniać kroku lub zatrzymywać się bez uzasadnionej potrzeby, ani też przebiegać przez jednię.	Kierujący, zbliżając się do przejścia dla pieszych ma obowiązek zmniejszyć prędkość tak, aby nie narazić na niebezpieczeństwo pieszego znajdującego się na przejściu dla pieszych – w przypadku tramwaju, albo pieszego znajdującego się na przejściu lub na nie wchodzącego – w przypadku pozostałych pojazdów.
Wybrane zakazy	• Zakaz wchodzenia na przejście dla pieszych bezpośrednio przed jadącym pojazdem. • Zakaz korzystania z telefonu lub innego urządzenia elektronicznego podczas wchodzenia lub przechodzenia przez przejście dla pieszych – w sposób który prowadzi do ograniczenia możliwości obserwacji sytuacji drogowej.	• Zakaz wyprzedzania pojazdu na przejściu dla pieszych i bezpośrednio przed nim (nie dotyczy przejść o ruchu kierowanym sygnalizacją świetlną lub przez osobę kierującą ruchem) • Zakaz omijania pojazdu, który jechał w tym samym kierunku, lecz zatrzymał się w celu ustąpienia pierwszeństwa pieszemu.

Uwaga! Jeżeli przejście dla pieszych wyznaczone jest na drodze dwujezdniowej, przejście na każdej jezdni uważa się za odrębne. Przepis ten stosuje się odpowiednio do przejścia dla pieszych w miejscu, w którym ruch pojazdów jest rozdzielony wysepką lub za pomocą innych urządzeń na jezdni.

Пішохідні переходи співіснування пішоходів і водіїв

	Пішохід	Пішоходи
Особлива обережність	Пішохід, який входить на пішохідний перехід і проходить по ньому, зобов'язаний бути особливо обережними.	Водій транспортного засобу, наближаючись до пішохідного переходу, зобов'язаний бути особливо уважним.
Переважне право руху	Пішохід, що перебуває на пішохідному переході, має переважне право руху перед транспортним засобом. Пішохід, який входить на пішохідний перехід, має переважне право руху перед транспортним засобом, за винятком трамваю. Але слід пам'ятати, що пішоходу заборонено входити на перехід безпосередньо перед транспортним засобом, що рухається.	Водій транспортного засобу зобов'язаний зупинитися, щоб дати дорогу пішоходам, що знаходяться на цьому переході або які входять на цей перехід (у випадку з трамваем – цей транспортний засіб поступається дорогою тільки пішоходу, який вже знаходиться на переході).
Швидкість	Проходячи через пішохідний перехід, пішохід не повинен без вагомості потреби знижувати швидкість, зупинятися чи перебігати через проїзну частину.	Наближаючись до пішохідного переходу, водій зобов'язаний зменшити швидкість так, щоб не створювати небезпеки для пішохода, який знаходиться на пішохідному переході – якщо це трамвай, або пішохода, який знаходиться або входить на перехід – для інших транспортних засобів.
Вибрані заборони	- Заборонено входити на пішохідний перехід безпосередньо перед транспортним засобом, що рухається - Заборонено користуватися телефоном або іншим електронним пристроєм при входженні на пішохідний перехід або переході через нього – у спосіб, що призводить до обмеження можливості спостереження за ситуацією на дорозі.	- Заборонено обганяти транспортний засіб на пішохідному переході та безпосередньо перед ним (це не стосується переходів, рух яких регулюється світлофором або особою, що керує рухом) - Заборонено оминати транспортний засіб, який їхав у тому ж напрямку, але зупинився, щоб дати дорогу пішоходу.

Увага! Якщо пішохідний перехід знаходиться на дорозі з розділеними напрямками руху, то перехід по кожній проїжджій частині вважається окремим. Це положення застосовується відповідно до пішохідних переходів в місті, де рух транспортних засобів розділено острівцем безпеки або іншими пристроями на проїжджій частині.

Pojazdy uprzywilejowane i korytarz życia

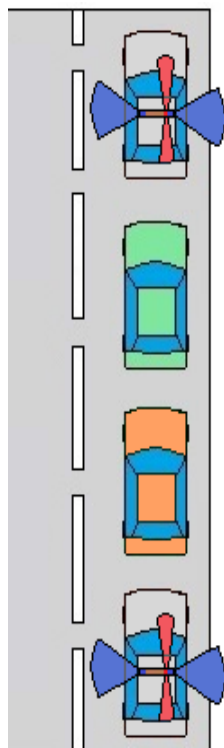

Pojazd wysyłający sygnały świetlne w postaci **niebieskich świateł błyskowych** i jednocześnie sygnały dźwiękowe o zmiennym tonie, jadący z włączonymi światłami mijania lub drogowymi.

Pojazd uprzywilejowany

Pojazd jadący w kolumnie, na której początku i na końcu znajdują się pojazdy uprzywilejowane wysyłające **dodatkowo** sygnały świetlne w postaci **czerwonego światła błyskowego**.

Powyższą definicję przedstawia ilustracja obok. Pojazdami uprzywilejowanymi są nie tylko pojazdy wysyłające wymagane sygnały błyskowe (w tym przypadku niebieskie i czerwone), ale też pojazdy jadące pomiędzy nimi. Jeżeli więc kierujący (lub inny uczestnik ruchu) zauważył nadjeżdżający pojazd uprzywilejowany powinien zwrócić uwagę czy pojazd ten nie wysyła dodatkowo czerwonych sygnałów błyskowych. Jeżeli tak, to znaczy, że trzeba się przygotować na przejazd większej liczby pojazdów uprzywilejowanych. W przypadku ukazanym na ilustracji pojazd zielony i pomarańczowy są również pojazdami uprzywilejowanymi mimo, że nie wysyłają żadnych sygnałów (ani dźwiękowych ani błyskowych).

Kierujący pojazdem uprzywilejowanym może, pod warunkiem **zachowania szczególnej ostrożności**, nie stosować się do przepisów o ruchu pojazdów, zatrzymaniu i postoju oraz do znaków i sygnałów drogowych. **Musi natomiast stosować się do poleceń i sygnałów dawanych przez osoby kierujące ruchem lub upoważnione do jego kontroli. Podczas zatrzymania lub postoju dopuszcza się, aby pojazd uprzywilejowany wysyłał tylko sygnały błyskowe (bez dźwiękowych).**

Uczestnik ruchu i inna osoba znajdująca się na drodze są obowiązani ułatwić przejazd pojazdowi uprzywilejowanemu, w szczególności przez niezwłoczne usunięcie się z jego drogi, a w razie potrzeby zatrzymanie się.

Привілейований транспорт і коридор для його проїзду

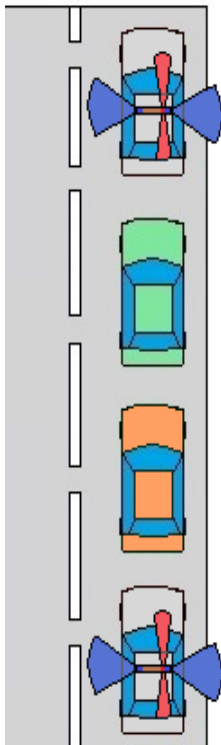

Транспортний засіб, що подає світлові сигнали **проблисковими маячками синього кольору** та одночасно подає звукові сигнали змінного тону, який рухається з увімкненим ближнім світлом фар або ходовими вогнями.

Привілейований транспортний засіб

Транспортний засіб, що рухається в колоні, на початку та в кінці якої знаходяться привілейовані транспортні засоби, які **додатково** подають світлові сигнали **сигнали проблисковими маячками червоного кольору**.

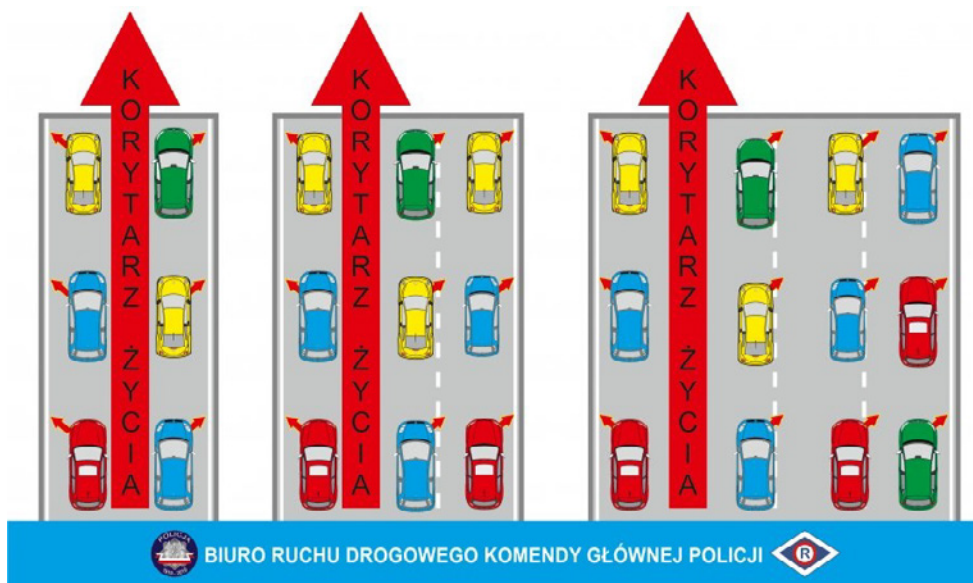
Наведене вище визначення ілюструє рисунок зліва. Привілейованими транспортними засобами (швидка допомога, поліція тощо) – є не лише транспортні засоби, які видають необхідні сигнали проблисковими маячками (в даному випадку синього та червоного кольору), а й транспортні засоби, що рухаються між ними. Тому, якщо водій (або інший учасник дорожнього руху) помітив зустрічний привілейований транспортний засіб, йому слід звернути увагу, чи не подає транспортний засіб додаткові проблискові маячки червоного кольору. Якщо так, то це означає, що потрібно готуватися до проїзду більшої кількості привілейованих автомобілів. У випадку, зображеному на ілюстрації, транспортні засоби зеленого та помаранчевого кольорів також є привілейованими автомобілями, хоча вони не подають жодних (звукових чи проблискових) сигналів.

Водій привілейованого транспортного засобу має право, при дотриманні особливої обережності, не дотримуватись правил дорожнього руху, зупинки та стоянки транспортних засобів, а також дорожніх знаків і сигналів. Але він повинен виконувати вказівки та сигнали осіб, які керують рухом або мають право регулювати його. Під час зупинки або стоянки привілейовані автомобілі мають право подавати лише візуальні проблискові сигнали (без звукових сигналів).

Учасник дорожнього руху та інша особа, яка перебуває на дорозі, зобов'язані сприяти проїзду привілейованого транспортного засобу, зокрема негайно з'їхати з його шляху, а в разі потреби – зупинитися.

Ponadto, w warunkach zwiększonego natężenia ruchu pojazdów utrudniającego swobodny przejazd pojazdu uprzywilejowanego w celu umożliwienia swobodnego przejazdu tego pojazdu:

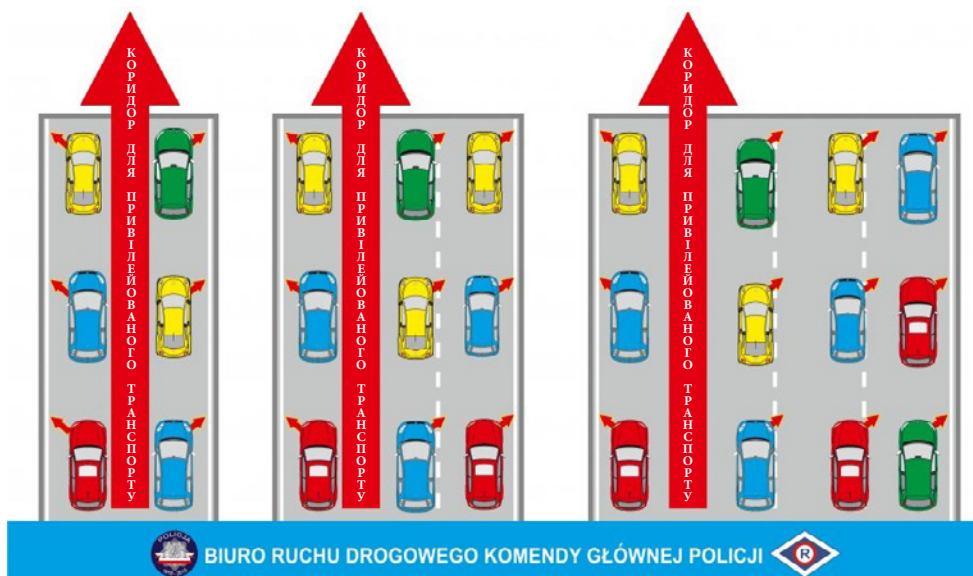
- a) na jezdni z dwoma pasami ruchu w tym samym kierunku kierujący pojazdem poruszający się lewym pasem ruchu jest obowiązany usunąć się z drogi przejazdu pojazdu uprzywilejowanego przez zjechanie jak najbliższej lewej krawędzi pasa ruchu, a kierujący pojazdem poruszający się prawym pasem ruchu jest obowiązany usunąć się z drogi przejazdu pojazdu uprzywilejowanego przez zjechanie jak najbliższej prawej krawędzi pasa ruchu;
- b) na jezdni z więcej niż dwoma pasami ruchu w tym samym kierunku kierujący pojazdem poruszający się skrajnym lewym pasem ruchu jest obowiązany usunąć się z drogi przejazdu pojazdu uprzywilejowanego przez zjechanie jak najbliższej lewej krawędzi pasa ruchu, a kierujący pojazdami poruszający się pozostałymi pasami ruchu są obowiązani usunąć się z drogi przejazdu pojazdu uprzywilejowanego przez zjechanie jak najbliższej prawej krawędzi pasów ruchu.

Kierującemu pojazdem innym niż uprzywilejowany zabrania się korzystania z drogi przejazdu pojazdu uprzywilejowanego utworzonej w powyższy sposób.
Korytarzem życia mogą poruszać się również pojazdy zarządcy drogi i pomocy drogowej.

Крім того, в умовах підвищеної інтенсивності руху, що перешкоджає вільному проїзду привілейованого транспортного засобу, з метою забезпечення вільного проїзду цього транспортного засобу:

- а) на проїжджій частині з двома смугами руху в одному напрямку водій транспортного засобу, який рухається лівою смугою, зобов'язаний усунутись зі шляху проїзду привілейованого транспортного засобу, з'їхавши якомога ближче до лівого краю смуги руху, а водій транспортного засобу, який рухається по правій смузі, зобов'язаний усунутись зі шляху проїзду привілейованого транспортного засобу, з'їхавши якомога ближче до правого краю смуги руху;
- б) на проїжджій частині з більше, ніж двома смугами руху в одному напрямку водій транспортного засобу, який рухається крайньою лівою смугою, зобов'язаний усунутись зі шляху проїзду привілейованого транспортного засобу, з'їхавши якомога ближче до лівого краю смуги руху, а водії транспортних засобів, які рухаються іншими смугами руху, зобов'язані усунутись зі шляху проїзду привілейованого транспортного засобу, з'їхавши якомога ближче до правого краю смуг руху.

Водію непривілейованого транспортного засобу забороняється користуватись коридором для привілейованого транспорту, створеним у вищевказаний спосіб.

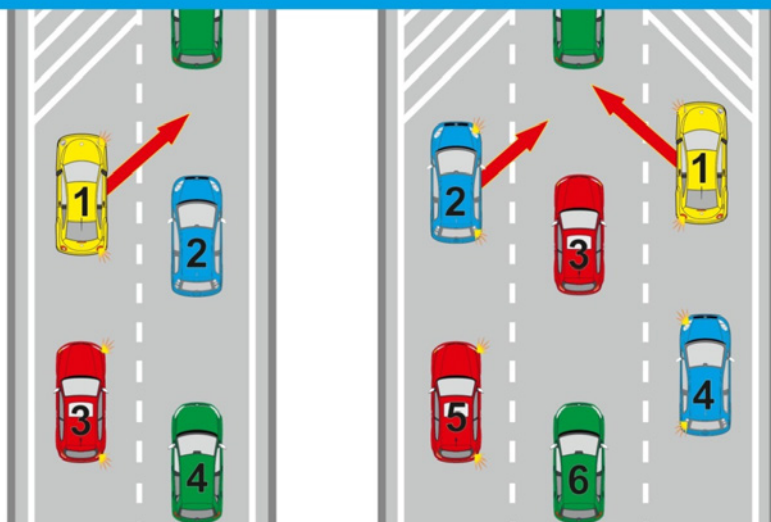
Jazda na suwak

Od dnia 6 grudnia 2019 roku obowiązuje przepis mający na celu usprawnienie ruchu kołowego w sytuacji utworzenia się zatoru. Kolejność przejazdu pojazdów (lub zespołów pojazdów) w zależności od liczby pasów ruchu obrazowo przedstawiono na poniższej grafice.

Należy jednak pamiętać, że kolejność ta („jazda na suwak”) obowiązuje kiedy spełnione są dwa niżej wymienione warunki równocześnie:

1. Występuje **znaczące zmniejszenie prędkości ruchu** (zator).
2. Nie ma możliwości kontynuowania jazdy danym pasem ruchu w wyniku wystąpienia na nim **przeszkody** lub jego **zanikania**.

JAZDA NA „SUWAK”

BIURO RUCHU DROGOWEGO KOMENDY GŁÓWNEJ POLICJI

2

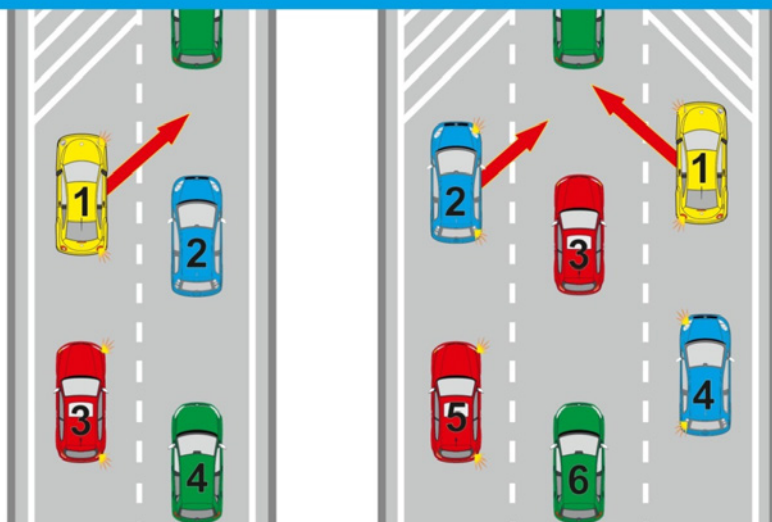
Правило почергового руху

З 6 грудня 2019 року діє положення, метою якого є покращення руху колісних транспортних засобів у разі утворення заторів. Порядок (черговість) проїзду транспортних засобів (або складів транспортних засобів) в залежності від кількості смуг руху показано на рисунку нижче.

Однак слід пам'ятати, що цей порядок ("почерговий рух") є обов'язковим, якщо одночасно виконуються наступні дві умови:

1. Існує **значне зниження швидкості руху** (затор).
2. Не можна продовжувати рух по даній смузі руху внаслідок появи на ній **перешкоди** або **зникання** смуги руху.

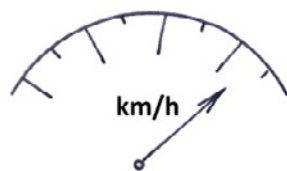
Правило почергового руху

BIURO RUCHU DROGOWEGO KOMENDY GŁÓWNEJ POLICJI

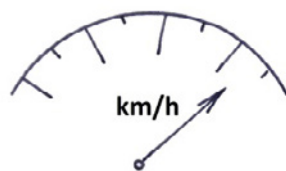
Tabela dopuszczalnych prędkości wybranych pojazdów mechanicznych

		Maksymalna dopuszczalna prędkość pojazdu w km/h						
Rodzaj drogi / obszaru/ strefy		Obszar zabudowany	Strefa zamieszkania	Poza obszarem zabudowanym				
				Autostrada	Droga ekspresowa dwujezdniowa	Droga ekspresowa jednojezdniowa	Droga dwujezdniowa o co najmniej dwóch pasach ruchu dla każdego kierunku	Pozostałe drogi
	Samochód osobowy	50	20	140	120	100	100	90
	Motocykl	50	20	140	120	100	100	90
	Samochód ciężarowy o dopuszczalnej masie całkowitej poniżej 3,5 t	50	20	140	120	100	100	90
	Samochód ciężarowy o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t	50	20	80	80	80	80	70
	Autobus	50	20	80	80	80	80	70
	Autobus spełniający dodatkowe warunki techniczne określone odrębnymi przepisami	50	20	100	100	100	80	70
	Pojazd holujący	30	20	60*	60	60	60	60
	Samochód z przyczepą (zespół pojazdów)	50	20	80	80	80	80	70
	Motocykl, motorower, czterokołowiec – którymi przewozi się dziecko do lat 7	40	20	40 (dot. tylko motocykla. Autostrady i drogi ekspresowe nie są dostępne dla motorowerów i czterokołowców)			40	40
	Ciągnik rolniczy	30	20	–	–	–	30	30

*Dotyczy tylko pojazdów uprawnionych do holowania na autostradzie.

Таблиця допустимої швидкості руху для вибраного автотранспорту

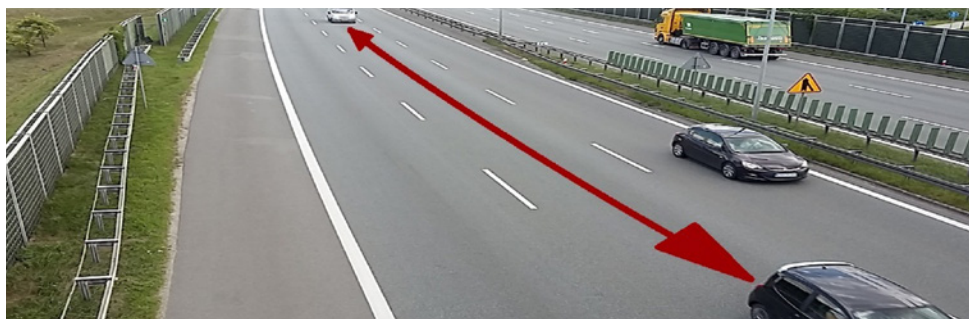

		Максимальна допустима швидкість транспортного засобу в км/год						
		Зона забудови	Житловий район	Поза зоною забудови				
Вид дороги / району / зони				Автомобістраль	Швидкісна дорога з розділеними напрямками руху	Швидкісна дорога з однією проїзною частиною	Дорога з розділеними напрямками руху з принаймні двома смугами в кожному напрямку	Інші дороги
Вид транспортного засобу								
	Легковий автомобіль	50	20	140	120	100	100	90
	Мотоцикл	50	20	140	120	100	100	90
	Вантажний автомобіль з допустимою повною вагою не більше 3,5 т	50	20	140	120	100	100	90
	Вантажний автомобіль з допустимою повною вагою більше 3,5 т	50	20	80	80	80	80	70
	Автобус	50	20	80	80	80	80	70
	Автобус, який відповідає додатковим технічним умовам, визначеним окремими положеннями	50	20	100	100	100	80	70
	Буксирувальний транспортний засіб	30	20	60*	60	60	60	60
	Автомобіль з причепом (автопоїзд)	50	20	80	80	80	80	70
	Мотоцикл, мопед, квадроцикл – які використовуються для перевезення дитини віком до 7 років	40	20	40 (стосується лише мотоциклів. Автомобістралі та швидкісні дороги недоступні для мопедів та квадроциклів)			40	40
	Сільськогосподарський трактор	30	20	–	–	–	30	30

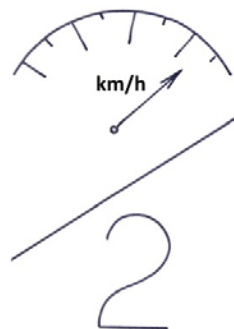
*Стосується лише транспортних засобів, які мають дозвіл на буксирування по автомобістралі.

Odległość od poprzedzającego pojazdu

Kierujący każdym pojazdem jest obowiązany utrzymywać odstęp niezbędny do uniknięcia zderzenia w razie hamowania lub zatrzymania się poprzedzającego pojazdu.

Ponadto kierujący pojazdem podczas przejazdu **autostradą lub drogą ekspresową** jest obowiązany zachować określony minimalny odstęp między pojazdem, którym kieruje, a pojazdem jadącym przed nim na tym samym pasie ruchu. **Odstęp ten wyrażony w metrach wynosi co najmniej połowę liczby określającej prędkość pojazdu, którym porusza się kierujący (w km/h).** Przepisu tego nie stosuje się podczas manewru wyprzedzania.

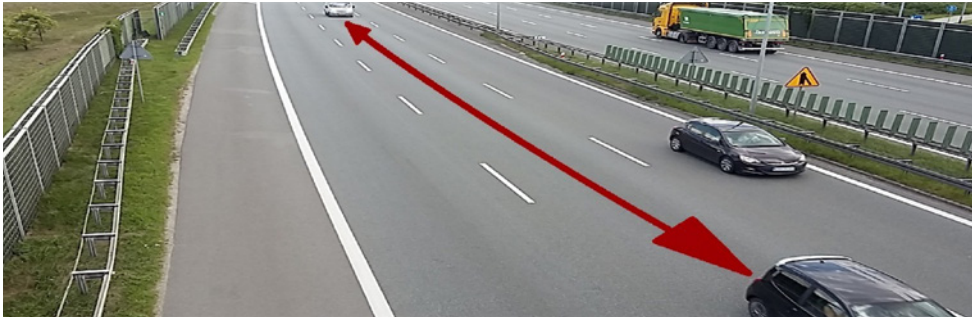
Poza obszarem zabudowanym, na jezdniach dwukierunkowych o dwóch pasach ruchu, kierujący pojazdem objętym indywidualnym ograniczeniem prędkości albo pojazdem lub zespołem pojazdów o długości przekraczającej **7 metrów** jest obowiązany utrzymywać taki odstęp od pojazdu silnikowego znajdującego się przed nim, aby inne wyprzedzające pojazdy mogły bezpiecznie wjechać w lukę utrzymywaną między tymi pojazdami. Przepisu tego nie stosuje się, jeżeli kierujący pojazdem przystępuje do wyprzedzania lub gdy wyprzedzanie jest zabronione.

Poza obszarem zabudowanym **w tunelach o długości przekraczającej 500 metrów,** kierujący pojazdem jest obowiązany utrzymywać odstęp od poprzedzającego pojazdu nie mniejszy niż:

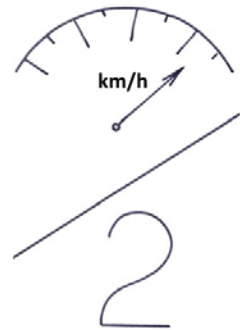
- **50 metrów** – jeżeli kieruje pojazdem o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 t (dotyczy również autobusów),
- **80 metrów** – jeżeli kieruje pojazdem o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t,
- **80 metrów** – jeżeli kieruje zespołem pojazdów (pojazd z przyczepą).

Відстань до автомобіля попереду

Водій кожного транспортного засобу зобов'язаний дотримуватися дистанції, необхідної щоб уникнути зіткнення, якщо автомобіль попереду загальмує або зупиниться.

Крім того, під час руху по автомагістралі або швидкісній дорозі водій зобов'язаний дотримуватися певної мінімальної дистанції між транспортним засобом, яким він керує, і транспортним засобом, що їде попереду нього по тій самій смузі. Ця відстань, виражена в метрах, становить принаймні половину числа, що визначає швидкість транспортного засобу, на якому рухається водій (у км/год). Це положення не застосовується під час маневру обгону.

Поза зоною забудови (населеним пунктом) на проїзних частинах із двостороннім рухом із двома смугами руху водій транспортного засобу, на який поширюється індивідуальне обмеження швидкості, або транспортного засобу чи автопоїзду, довжина якого перевищує 7 метрів, зобов'язаний дотримуватися такої дистанції до транспортного засобу перед ним, щоб інші транспортні засоби, що його обганяють, могли безпечно в'їхати в проміжок, який підтримується між цими двома транспортними засобами. Це правило не застосовується, якщо водій транспортного засобу сам починає обгін або коли обгін заборонений.

Поза зоною забудови (населеними пунктами) у тунелях довжиною понад 500 метрів водій транспортного засобу зобов'язаний дотримуватися дистанції до транспортного засобу, що їде попереду, не менше ніж:

- 50 метрів – якщо він керує транспортним засобом з дозволеною повною вагою до 3,5 т,
- 80 метрів – якщо він керує транспортним засобом з дозволеною повною вагою більше, ніж 3,5 т,
- 80 метрів – якщо він керує автопоїздом (транспортним засобом з причепом).

W przypadku samochodów osobowych o liczbie miejsc do 9 wraz z kierowcą, wyposażonych fabrycznie w pasy bezpieczeństwa, oraz samochodów ciężarowych wyposażonych fabrycznie w pasy bezpieczeństwa przewóz dziecka mającego mniej niż 150 cm wzrostu jest dozwolony pod warunkiem zastosowania fotelika bezpieczeństwa lub innego urządzenia przytrzymującego.

Zarówno foteliki jak i inne urządzenia przytrzymujące muszą posiadać znaki homologacyjne świadczące o spełnieniu warunków technicznych określonych w przepisach Unii Europejskiej lub w regulaminach EKG ONZ. Ponadto instalacja i stosowanie fotelika lub urządzenia przytrzymującego musi odbywać się zgodnie z wymaganiami określonymi przez producenta takiego urządzenia oraz producenta pojazdu w którym urządzenie jest montowane. Fotelik lub inne urządzenie przytrzymujące musi być odpowiednio dobrane do masy i wzrostu dziecka.

semi-universal
0-25 kg

E5 04217

W przypadku gdy fotelik jest zamontowany na przednim siedzeniu pojazdu, tyłem do kierunku jazdy należy pamiętać że gdy przewożymy w nim dziecko poduszka powietrzna pasażera nie może być aktywna. Pojazdy wyposażone w poduszkę powietrzną pasażera posiadają wyłącznik tej poduszki odpowiednio oznakowany piktogramem.

Правила перевезення дітей в автомобільному транспорті

У легкових автомобілях, де є не більше 9 місць для сидіння, включаючи водія, обладнаних заводськими ремнями безпеки, а також вантажних автомобілях із заводськими ремнями безпеки дозволяється перевозити дитину зростом менше 150 см за умови використання дитячого автокрісла або іншої дитячої утримувальної системи.

І дитячі автокрісла, і інші утримувальні пристрої повинні мати знаки сертифікату омолодації, які підтверджують дотримання технічних умов, визначених у правилах Європейського Союзу або в правилах ЄЕК ООН. Крім того, встановлення та використання дитячого автокрісла або утримувальної системи має відповідати вимогам, визначеним виробником такого пристрою та виробником транспортного засобу, на якому він встановлений. Розмір автокрісла або іншого утримувального пристрою повинен відповідати вазі та зросту дитини.

semi-universal
0-25 kg

E5 04217

Якщо дитяче автокрісло встановлено на передньому сидінні автомобіля, обличчям проти руху, слід пам'ятати, що перевезенні на ньому дитини, подушка безпеки пасажирів не може бути активною. Транспортні засоби, обладнані подушкою безпеки пасажирів, мають вимикач цієї подушки, позначений відповідною піктограмою.

! Dopuszcza się możliwość przewożenia dziecka bez użycia fotelika lub innego urządzenia przytrzymującego wyłącznie w dwóch niżej opisanych przypadkach:

1. Jeżeli ze względu na wzrost i masę dziecka nie jest możliwe zapewnienie mu odpowiedniego fotelika bezpieczeństwa lub innego urządzenia przytrzymującego to w takim przypadku zezwala się na przewożenie dziecka przytrzymwanego pasami bezpieczeństwa, na tylnym siedzeniu pojazdu. Warunkiem jest jednak wzrost dziecka – minimum 135 cm. Przepis ten dotyczy przewozu dzieci samochodami osobowymi o liczbie miejsc do 9 wraz z kierowcą, wyposażonymi fabrycznie w pasy bezpieczeństwa, oraz samochodami ciężarowymi wyposażonymi fabrycznie w pasy bezpieczeństwa.
2. W przypadku samochodów osobowych o liczbie miejsc do 9 wraz z kierowcą wyposażonych fabrycznie w pasy bezpieczeństwa, oraz samochodów ciężarowych o maksymalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 t wyposażonych fabrycznie w pasy bezpieczeństwa zezwala się na przewożenie na tylnym siedzeniu pojazdu trzeciego dziecka w wieku co najmniej 3 lat przytrzymywanego za pomocą pasów bezpieczeństwa, jeśli dwoje dzieci jest przewożonych w fotelikach lub innych urządzeniach przytrzymujących, zainstalowanych na tylnych siedzeniach pojazdu i nie ma możliwości zainstalowania trzeciego fotelika dla dziecka lub innego urządzenia przytrzymującego.

Rodzaje samochodów którymi dzieci mogą być przewożone poza fotelikami lub innymi urządzeniami przytrzymującymi:

- taksówki,
- specjalistyczne środki transportu sanitarnego,
- pojazdy Policji, Straży Granicznej, Straży Miejskiej (lub gminnej),
- autobusy.

Ponadto obowiązek stosowania fotelika lub innego urządzenia przytrzymującego nie ma zastosowania kiedy dziecko posiada zaświadczenie lekarskie o ściśle określonym wzroście, o przeciwwskazaniu do przewożenia dziecka w foteliku lub innym urządzeniu przytrzymującym.

Дозволяється перевозити дитину без автокрісла або іншого утримувального пристрою виключно у наступних двох випадках:

1. Якщо через зріст і вагу дитини неможливо забезпечити їй відповідне безпечне автокрісло або інший утримувальний пристрій, то в цьому випадку дозволяється перевозити дитину, пристебнуту ремнями безпеки, на задньому сидінні автомобіля. Умовою, однак, є зріст дитини – не менше 135 см. Це положення поширюється на перевезення дітей у легкових автомобілях, де є не більше 9 місць разом з водієм, обладнаних заводськими ремнями безпеки, та вантажних автомобілях із заводськими ремнями безпеки.
2. У випадку легкових автомобілів з кількістю місць для сидіння не більше 9, включаючи водія, обладнаних заводськими ремнями безпеки, та вантажних автомобілів з максимальною загальною вагою, що не перевищує 3,5 т, обладнаних заводськими ремнями безпеки, дозволяється перевозити на задньому сидінні авто третю дитину віком не менше 3 років, утримувану ремнями безпеки, якщо двоє дітей перевозяться в дитячих автокріслах або інших утримувальних пристроях, встановлених на задніх сидіннях транспортного засобу, і неможливо встановити для дитини третє автокрісло чи інший утримувальний пристрій.

Види автомобілів, в яких можна перевозити дітей без дитячих автокрісел або інших утримувальних пристроїв:

- таксі,
- спеціалізовані засоби санітарного транспорту,
- транспортні засоби поліції, прикордонної служби, муніципальної поліції,
- автобуси.

Крім того, обов'язок використання дитячого автокрісла чи іншого утримувального пристрою не поширюється за наявності у дитини медичної довідки визначеного зразка про протипоказання до перевезення дитини в автокріслі чи іншому утримувальному пристрої.

Hulajnogi elektryczne, urządzenia transportu osobistego, urządzenia wspomagające ruch. Ogólne zasady korzystania

	Urządzenie wspomagające ruch (np. wrotki, rolki, deskorolki, hulajnogi napędzane siłą mięśni)	Urządzenie transportu osobistego (np. elektryczne deskorolki, elektryczne urządzenia samopoziomujące np. Segway)	Hulajnoga elektryczna
Definicja zawarta w Ustawie Prawo o ruchu drogowym	Urządzenie lub sprzęt sportowo-rekreacyjny, przeznaczone do poruszania się osoby w pozycji stojącej, napędzane siłą mięśni	Pojazd napędzany elektrycznie, z wyłączeniem hulajnogi elektrycznej, bez siedzenia i pedałów, konstrukcyjnie przeznaczony do poruszania się wyłącznie przez kierującego znajdującym się na tym pojeździe	Pojazd napędzany elektrycznie, dwuosiowy, z kierownicą, bez siedzenia i pedałów, konstrukcyjnie przeznaczony do poruszania się wyłącznie przez kierującego znajdującym się na tym pojeździe
Kategoria uczestnika ruchu drogowego	Uczestnik ruchu drogowego (jednakże nie jest to pieszy ani też kierujący)	Kierujący	
Wymagane uprawnienia	Nie wymaga się uprawnień	Dzieci poniżej 10 roku życia mogą kierować UTO / hulajnogą elektryczną tylko w strefie zamieszkania i tylko pod opieką osoby dorosłej. Osoby w wieku pomiędzy 10–18 lat – wymagana jest karta rowerowa, lub prawo jazdy kategorii AM, A1, B1 lub T. Od osoby w wieku powyżej 18 roku życia kierującej UTO / hulajnogą elektryczną nie wymaga się uprawnień.	
Gdzie można się poruszać?	Osoba poruszająca się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch jest obowiązana korzystać z chodnika, drogi dla pieszych lub drogi dla rowerów .	1. Kierujący jest obowiązany korzystać z drogi dla rowerów, jeżeli jest ona wyznaczona dla kierunku, w którym się porusza lub zamierza skręcić. 2. Korzystanie z chodnika lub drogi dla pieszych jest dozwolone wyjątkowo, gdy brakuje wydzielonej drogi dla rowerów 3. Kierujący hulajnogą elektryczną jest obowiązany korzystać z drogi dla rowerów lub pasa ruchu dla rowerów, jeżeli są one wyznaczone dla kierunku, w którym się porusza lub zamierza skręcić. 2. W przypadku gdy brakuje wydzielonej drogi dla rowerów oraz pasa ruchu dla rowerów, a ruch pojazdów po jezdni jest dozwolony z prędkością nie wyższą niż 30 km/h, kierujący hulajnogą elektryczną jest obowiązany jechać jezdnią. 3. Korzystanie z chodnika lub drogi dla pieszych jest dozwolone wyjątkowo, gdy chodnik usytuowany jest wzdłuż jezdni po której ruch pojazdów jest dozwolony z prędkością większą niż 30 km/h, i brakuje wydzielonej drogi dla rowerów oraz pasa ruchu dla rowerów.	

Електросамокати, індивідуальні засоби пересування, допоміжні засоби пересування. Загальні правила користування

	Допоміжні засоби пересування (напр., роликові ковзани, скейтборди, самокати)	Індивідуальні засоби пересування (напр. електричні скейтборди, сегваї, гіроскутери)	Електросамокати
Визначення згідно закону Польщі «Правила дорожнього руху»	Спортивно-оздоровчий пристрій для пересування людини в положенні стоячи, що приводиться в рух силою м'язів	Транспортний засіб з електроприводом, за винятком електросамоката, без сидіння та без педалей, конструктивно призначений для переміщення на цьому транспортному засобі лише водія	Транспортний засіб з електроприводом, двовісний, з кермом, без сидіння та без педалей, конструктивно призначений для переміщення на цьому транспортному засобі лише водія
Категорія учасника дорожнього руху	Учасник дорожнього руху (однак це не пішохід і не водій)		Водій
Необхідні посвідчення (права)	Не потрібні посвідчення (права)	Діти до 10 років можуть керувати індивідуальним засобом пересування / електросамокатом тільки в зоні проживання і лише під наглядом дорослої особи. Для осіб віком від 10 до 18 років потрібна велосипедна карта або водійське посвідчення категорії АМ, А1, В1 або Т. Особам віком від 18 років, які керують індивідуальним засобом пересування / електросамокатом, посвідчення / права не потрібні.	
Де можна переміщатись?	Особа, яка переміщується за допомогою допоміжних засобів пересування, зобов'язана рухатися тротуаром, пішохідною або велосипедною доріжкою . 	1. Водій зобов'язаний користуватися велосипедною доріжкою , якщо вона призначена для того напрямку, в якому він рухається або має намір здійснити поворот. 2. Користування тротуаром або пішохідною доріжкою дозволяється виключно при відсутності окремої велосипедної доріжки. 	1. Водій електросамоката зобов'язаний користуватися велосипедною доріжкою або велосипедною смугою руху , якщо вони призначені для того напрямку, в якому він рухається або має намір здійснити поворот. 2. У разі відсутності окремої велосипедної доріжки та велосипедної смуги, а рух транспортних засобів на проїзній частині дозволяється зі швидкістю не більше 30 км/год, водій електросамоката зобов'язаний їхати проїздною частиною . 3. Користуватися тротуаром або пішохідною доріжкою дозволяється виключно тоді, якщо тротуар розташований уздовж проїзної частини, на якій дозволена швидкість руху транспортних засобів є більшою, ніж 30 км/год, і немає окремої велосипедної доріжки та велосипедної смуги руху.

Hulajnogi elektryczne, urządzenia transportu osobistego, urządzenia wspomagające ruch. Wybrane przepisy.

	 Urządzenie wspomagające ruch	 Urządzenie transportu osobistego	 Hulajnoga elektryczna
Dozwolona maksymalna prędkość	Na chodniku i drodze dla pieszych prędkość zbliżona do prędkości pieszego.	Na chodniku i drodze dla pieszych prędkość zbliżona do prędkości pieszego.	
	Na drodze dla rowerów: prędkość zapewniająca panowanie nad urządzeniem.	W pozostałych przypadkach: 20 km/h	
	Podczas jazdy drogą dla pieszych (chodnikiem), kierujący hulajnogą elektryczną, urządzeniem transportu osobistego lub rowerem oraz osoba poruszająca się przy pomocy urządzenia wspomagającego ruch obowiązani są zachować szczególną ostrożność, poruszać się z prędkością ruchu pieszych (najwyżej 6 km/h), ustępować pieszym pierwszeństwa i nie utrudniać im ruchu.		
Postój	Nie dotyczy	W przypadku chodnika: w miejscu do tego przeznaczonym, lub w razie braku takiego miejsca – jak najbliżej zewnętrznej krawędzi chodnika, najbardziej oddalonej od jezdni oraz równoległe do tej krawędzi. W takim przypadku szerokość chodnika pozostawionego dla pieszych musi być taka, że nie utrudni im ruchu i nie może być mniejsza niż 1,5 m.	
Zabrania się:			
Wybrane zakazy	– Poruszania się w stanie nietrzeźwości, po użyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu.	– Kierowania w stanie nietrzeźwości, po użyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu.	– Kierowania w stanie nietrzeźwości, po użyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu.
	– Przewożenia innej osoby, zwierzęcia lub ładunku.	– Przewożenia innej osoby, zwierzęcia lub ładunku.	– Przewożenia innej osoby, zwierzęcia lub ładunku.
	– Ciągnięcia pojazdu lub ładunku.	– Ciągnięcia lub holowania innego pojazdu.	– Ciągnięcia lub holowania innego pojazdu.
	– Czepiania się pojazdów.	– Czepiania się pojazdów.	– Czepiania się pojazdów.
	– Poruszania się tyłem.		– Jazdy po jezdni obok innego uczestnika ruchu.
	– Korzystania z przejścia dla pieszych, jeśli występuje przejazd dla rowerów. Przejazd dla rowerów jest ich koniecznym pierwszym wyborem.		– Jazdy bez trzymania co najmniej jednej ręki na kierownicy oraz nóg na podnóżkach.

Електросамокати, індивідуальні засоби пересування, допоміжні засоби пересування. Вибрані правила

	 Допоміжні засоби пересування	 Індивідуальні засоби пересування	 Електросамокати
Максимальна дозволена швидкість	На тротуарі та пішохідній доріжці швидкість наближена до швидкості пішохода.	На тротуарі та пішохідній доріжці швидкість наближена до швидкості пішохода.	
	На велосипедній доріжці: швидкість, що забезпечує надійне керування пристроєм.	В інших випадках 20 км/год	
	Під час проїзду пішохідною доріжкою (тротуаром), керуючий електросамокотом, індивідуальним засобом пересування або велосипедом, а також особа на допоміжному засобі пересування зобов'язані бути особливо уважні, їхати зі швидкістю наближеною до швидкості пішохода (максимально 6 км/годину), пропускати пішоходів і не створювати їм перешкод в дорожньому русі		
Стоянка	Не стосується	У разі тротуару: у призначеному для цього місці, а за відсутності такого місця – якомога ближче до зовнішнього краю тротуару, найбільш віддаленого від дороги і паралельно цьому краю. При цьому ширина тротуару, залишеного для пішоходів, повинна бути такою, щоб не перешкоджати їхньому руху, і не менше 1,5 м.	
Вибрані заборони	Заборонено:		
	– Пересуватись в нетверезому стані, після споживання алкоголю або речовин з аналогічною дією, як у випадку алкоголю	– Керувати засобом пересування в нетверезому стані, після споживання алкоголю або речовин з аналогічною дією, як у випадку алкоголю.	– Керувати в нетверезому стані, після споживання алкоголю або речовин з аналогічною дією, як у випадку алкоголю
	– Перевозити інших осіб, тварин або вантаж.	– Перевозити інших осіб, тварин або вантаж.	– Перевозити інших осіб, тварин або вантаж.
	– Тягнути транспортні засіб або вантаж.	– Тягнути або буксирувати інший транспортний засіб.	– Тягнути або буксирувати інший транспортний засіб.
	– Чіплятися за транспортні засоби.	– Чіплятися за транспортні засоби.	– Чіплятися за транспортні засоби.
	– Рухатись задом наперед.		– Їхати по проїзній частині поруч з іншим учасником дорожнього руху.
			– Їхати, не тримаючи хоча б однією рукою керма, а ніг на підніжках.

Jak się zachować podczas kontroli drogowej?

! Po zatrzymaniu pojazdu w miejscu wskazanym przez funkcjonariusza kierujący ma obowiązek pozostać w pojeździe i trzymać ręce na kierownicy. Po nadejściu osoby kontrolującej należy stosować się do wydawanych przez nią poleceń. Najczęściej na początku kontroli polecenia te dotyczą unieruchomienia silnika, włączenia świateł awaryjnych itp.

Na początku prowadzonych czynności funkcjonariusz podaje kierującemu stopień, imię i nazwisko oraz przyczynę zatrzymania do kontroli. Jeżeli jest to policjant nieumundurowany to musi również okazać legitymację służbową. Policjant umundurowany okazuje legitymację na ewentualne żądanie kierującego. Podczas prowadzonych przez umundurowanych policjantów zorganizowanych działań kontrolnych ukierunkowanych na poddanie jak największej liczby kierujących pojazdami badaniu w celu ustalenia w organizmie zawartości alkoholu, lub obecności środka działającego podobnie do alkoholu, policjant, poprzestaje na podaniu tylko przyczyny zatrzymania pojazdu.

W dalszej kolejności kontrolujący przechodzi do czynności których rodzaj wynika z przyczyny kontroli. W czasie jej trwania kierujący lub pasażer mogą wysiadać z pojazdu tylko za zgodą osoby prowadzącej kontrolę drogową.

W przypadkach uzasadnionych względami bezpieczeństwa lub uwarunkowanych charakterem kontroli funkcjonariusz może wydać tym osobom polecenie opuszczenia pojazdu. Do obowiązków kierującego należy między innymi umożliwienie kontrolującemu (na jego polecenie) identyfikacji pojazdu, w szczególności przez udostępnienie komory silnika oraz innych miejsc w pojeździe. Ponadto należy funkcjonariuszowi umożliwić odczytanie aktualnego stanu drogomierza (sprawdzanego podczas każdej kontroli drogowej). Może on również dokonać odczytu wskazań drogomierza pojazdu holowanego lub przewożonego, jeżeli istnieje taka możliwość i z zachowaniem zasad bezpieczeństwa osobistego.

Як поводитися при перевірці на дорозі?

Після зупинки транспортного засобу у вказаному працівником поліції місці водій зобов'язаний залишатися в транспортному засобі та тримати руки на кермі. Коли особа, яка проводить перевірку, прибуде, слід дотримуватись її вказівок. Найчастіше на початку перевірки ці вказівки стосуються вимкнення двигуна, ввімкнення аварійної світлової сигналізації тощо.

На початку виконуваних дій поліцейський повідомляє водієві своє звання, ім'я та прізвище, а також причину зупинки для перевірки. Якщо це поліцейський без уніформи, він повинен також показати службове посвідчення. Поліцейський у формі показує своє посвідчення на вимогу водія. Під час організованих контрольних заходів, які проводяться поліцейськими в уніформі, спрямованих на перевірку якомога більшої кількості водіїв транспортних засобів з метою визначення вмісту алкоголю в організмі або наявності речовини з дією, подібною до дії алкоголю, поліцейський лише повідомляє причину зупинку транспортного засобу.

Згодом інспектуюча сторона переходить до процедури, що впливає з причини здійснення контрольних заходів. Під час її проведення водій або пасажир може вийти з транспортного засобу лише за згодою особи, яка проводить перевірку на дорозі. У випадках, вправданих міркуваннями безпеки або обумовлених характером перевірки, працівник поліції може наказати цим особам покинути транспортний засіб. В обов'язки водія входить, зокрема, надання інспектору (на його вимогу) можливості ідентифікувати транспортний засіб, зокрема шляхом забезпечення доступу до моторного відсіку та інших місць транспортного засобу. Крім того, працівник поліції повинен мати можливість зчитати поточний стан одометра (перевіряється при кожній перевірці на дорозі). Він також може зчитати покази одометра транспортного засобу, що буксирується або транспортується, якщо це є можливим та з дотриманням правил особистої безпеки.

Sposób postępowania na miejscu zdarzenia drogowego

Z uwagi na odmienne wymagane sposoby zachowania się po zaistnieniu zdarzenia drogowego rozróżniamy zdarzenie w którym co najmniej jedna osoba jest ranna lub zabita (wypadek drogowy) oraz zdarzenie drogowe w którym nie ma zabitych lub rannych, a straty występują jedynie w mieniu (tzw. kolizja drogową).

Sposób zachowania się		
1.	Zatrzymać pojazd, nie powodując przy tym zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego.	
2.	Przedsięwziąć odpowiednie kroki w celu zapewnienia bezpieczeństwa ruchu w miejscu zdarzenia.	
3.	Ocena czy wśród uczestników zdarzenia są osoby zabite lub ranne.	
4.	Kolizja drogową – brak osób rannych lub zabitych	Wypadek – co najmniej jedna osoba zabita lub ranna
	Niezwłocznie usunąć pojazd z miejsca zdarzenia, aby nie powodował zagrożenia lub tamowania ruchu.	Udzielić niezbędnej pomocy ofiarom wypadku oraz wezwać pogotowie ratunkowe i Policję. Ponadto należy nie podejmować czynności, które mogłyby utrudnić ustalenie przebiegu wypadku (m.in. nie przemieszczać pojazdów).
5.	Pozostać na miejscu zdarzenia do przyjazdu Policji. Przy zaistnieniu kolizji drogowej, nie ma obowiązku wzywania Policji - do procedury odszkodowawczej wystarczy spisanie oświadczenia.	Pozostać na miejscu wypadku, a jeżeli wezwanie pogotowia lub Policji wymaga oddalenia się – niezwłocznie powrócić na to miejsce.
6.	Podać swoje dane personalne, dane personalne właściciela lub posiadacza pojazdu oraz dane dotyczące zakładu ubezpieczeń, z którym zawarta jest polisa obowiązkowego ubezpieczenia OC, na żądanie osoby uczestniczącej w kolizji lub Policji.	Podać swoje dane personalne, dane personalne właściciela lub posiadacza pojazdu oraz dane dotyczące zakładu ubezpieczeń, z którym zawarta jest polisa obowiązkowego ubezpieczenia OC, na żądanie osoby uczestniczącej w wypadku lub Policji.

Як поводитись на місці, де відбулась дорожня подія

Враховуючи різні необхідні способи поведінки після настання дорожньої події, слід розрізняти подію, під час якої принаймні одна особа зазнала поранень або загинула (дорожньо-транспортна пригода), і дорожню подію, при якій немає загиблих чи травмованих осіб, і виникають лише майнові збитки (так зване дорожнє зіткнення).

Як слід поводитись		
1.	Зупинити автомобіль, не створюючи при цьому загрози для безпеки дорожнього руху.	
2.	Вжити відповідних заходів для забезпечення безпеки дорожнього руху на місці події.	
3.	Оцінити, чи є серед учасників дорожньої події загиблі та поранені.	
4.	Дорожнє зіткнення – немає поранених та загиблих	Дорожньо-транспортна пригода – щонайменше одна людина загинула або поранена
	Негайно забрати транспортний засіб з місця події, щоб він не становив загрози та не перешкоджав руху.	Надайте необхідну допомогу потерпілим у ДТП і викликати швидку допомогу та поліцію. Крім того, не слід виконувати дій, які можуть ускладнити визначення, як розвивалася ДТП (зокрема, не рухати транспортні засоби).
5.	Залишайтеся на місці події до прибуття поліції. У разі дорожнього зіткнення немає обов'язку викликати поліцію – для процедури отримання відшкодування достатньо складеної заяви про обставини дорожньої події.	Залишайтеся на місці ДТП, а якщо для виклику швидкої допомоги чи поліції необхідно відійти – слід потім негайно повернутись на це місце.
6.	На вимогу учасника дорожнього зіткнення або поліції надати свої особисті дані, особисті дані власника або користувача транспортного засобу та дані страхової установи (компанії), з якою укладено поліс обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності (ОС).	На вимогу учасника ДТП або поліції надати свої особисті дані, особисті дані власника або користувача транспортного засобу та дані страхової установи (компанії), з якою укладено поліс обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності (ОС).

Formularz: Oświadczenie sprawcy o okolicznościach zdarzenia drogowego

OŚWIADCZENIE SPRAWCY O OKOLICZNOŚCIACH ZDARZENIA DROGOWEGO

Ja, niżej podpisany.....
 zamieszkały..... tel.
 posiadający prawo jazdy kat.o numerze oświadczam, że w dniu
 około godz. w miejscowości na ulicy/skrzyżowaniu
 ulic/drodze kierując pojazdem oznaczonym poniżej jako
 pojazd sprawcy spowodowałem zdarzenie drogowe opisane poniżej w okolicznościach zdarzenia:

POJAZD SPRAWCY

marka:

model:

nr rejestracyjny:

VIN:

właściciel:

zamieszkały:

nr polisy oc i nazwa zakładu ubezpiecz.

uszkodzenia w pojeździe:

POJAZD POSZKODOWANEGO

marka:

model:

nr rejestracyjny:

VIN:

właściciel:

zamieszkały:

nr polisy oc i nazwa zakładu ubezpiecz.

uszkodzenia w pojeździe:

OKOLICZNOŚCI ZDARZENIA:

.....

.....

.....

ŚWIADKOWIE WRAZ Z TELEFONAMI :

.....

.....

 Data i czytelny podpis poszkodowanego

 Data i czytelny podpis sprawcy

Miejskie Centrum Informacji Wypadkowej
 al. Beliny-Prażmowskiego 49A/6, 31-514 Kraków,
 tel. +48 500-279-611.
 (właściciel praw autorskich dokumentu)

Форма: Заява винуватця про обставини дорожньої події

ЗАЯВА ВИНУВАТЦЯ ПРО ОБСТАВИНИ ДОРОЖНЬОЇ ПОДІЇ

Я, нижчепідписаний.....
 адреса проживання:..... тел.
 маю посвідчення водія для категоріїномер заявляю, що “....”
 202 ... р. приблизно о год. в місцевості на вулиці / на перехресті
 вулиць, керуючи транспортним засобом, вказаним
 нижче як транспортний засіб винуватця, я спричинив дорожню подію (ДТП / зіткнення), описану
 нижче в обставинах події:

ТРАНСПОРТНИЙ ЗАСІБ ВИНУВАТЦЯ

марка:

модель:

реєстраційний №

власник

адреса проживання:

№ поліси ОС та назва страх. установи:

пошкодження транспортного засобу

ТРАНСПОРТНИЙ ЗАСІБ ПОТЕРПІЛОГО

марка:

модель:

реєстраційний №

власник

адреса проживання:

№ поліси ОС та назва страх. установи:

пошкодження транспортного засобу:

ОБСТАВИНИ ПОДІЇ:

.....

.....

.....

СВІДКИ ПОДІЇ та НОМЕРИ ЇХ ТЕЛЕФОНІВ:

.....

.....

Дата та розбірливий підпис потерпілого

Дата та розбірливий підпис винуватця

Міський центр інформації щодо ДТП
 al. Beliny-Prażmowskiego 49A/6, 31-514 Kraków, Польща
 тел.: +48 500-279-611.
 (власник авторських прав на документ)

A. Dokumenty potrzebne do poruszania się pojazdem mechanicznym w Polsce (istotne w razie kontroli policji i w razie zaistnienia zdarzenia drogowego)

Obywatel Ukrainy poruszający się na terenie Polski pojazdem mechanicznym powinien w trakcie jazdy mieć przy sobie trzy dokumenty:

- prawo jazdy ukraińskie (jeśli nie ma polskiego),
- dowód rejestracyjny pojazdu, którym się porusza,
- ważną polisę odpowiedzialności cywilnej (ubezpieczenie graniczne lub tzw. zieloną kartę – należy pamiętać iż obydwa te dokumenty są terminowe). Każdy z nich ma wpisany termin ważności na dokumencie. Po tym okresie należy natychmiast wykupić polisę OC w polskim zakładzie ubezpieczeniowym.

Brak ważnej polisy będzie skutkował mandatem nałożonym przez policję, grzywną nałożoną przez UFG oraz gdyby doszło do spowodowania jakiejkolwiek szkody na innym użytkowniku drogi koniecznością zwrotu wszystkich odszkodowań wypłaconych poszkodowanemu przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny (tzw. regres z powodu braku ważnej polisy OC). Ukraińskie prawo jazdy powinno być wymienione na polski dokument po upływie pół roku przebywania na terenie Polski. Brak ważnego dokumentu uprawniającego do poruszania się pojazdem mechanicznym (prawo jazdy) również spowoduje konieczność zwrotu wszystkich odszkodowań wypłaconych poszkodowanemu przez właściwy zakład ubezpieczeń z polisy OC.

B. Zdarzenie drogowe (kolizja, wypadek)

Każde zdarzenie drogowe, w którym mamy do czynienia ze szkodą materialną albo szkodą na osobie także te z udziałem obywatela Ukrainy, jest zwykłą kolizją lub wypadkiem drogowym. Jeśli w wyniku zdarzenia poszkodowany jest ranny ze skutkami zdrowotnymi powyżej 7 dni lub poniósł śmierć mówimy o wypadku. Jeśli takich skutków brak to jest to kolizja. O tym, który z tych przypadków zajdzie, decyduje policja na podstawie oceny skutków zdarzenia. Gdy poszkodowany przebywa w szpitalu powyżej 7 dni zajdzie z całą pewnością wypadek drogowy, podobnie gdy np. ofiara ma złamaną kończynę bo trudno sobie wyobrazić iż złamanie zrośnie się w ciągu tygodnia.

C. Kolizja

W trakcie kolizji jeśli okoliczności zdarzenia nie budzą wątpliwości nie ma obowiązku wezwania policji. W takim przypadku sprawca zdarzenia powinien złożyć na piśmie oświadczenie w którym potwierdza swoją winę i okoliczności zdarzenia. W oświadczeniu należy podać wszystkie dane umożliwiające sprawny wypłatę odszkodowania poszkodowanemu. Broszura zawiera wzór takiego oświadczenia. Ten wzór jest wkładką do broszury więc można ją pozostawić w samochodzie w dogodnym miejscu aby ją wykorzystać w trakcie zdarzenia drogowego. Jeśli nie wzywamy policji należy starannie i czytelnie wypełnić rubryki oświadczenia. Oświadczenie należy zawsze wręczyć poszkodowanemu (dobrze jest pozostawić sobie kopię lub choćby zrobić czytelne zdjęcie).

D. Wypadek

Jeśli zdarzenie drogowe wywołuje skutki zdrowotne dla poszkodowanego powyżej 7 dni (np. ofiara ma złamaną kończynę lub pozostaje w szpitalu co najmniej 7 dni) to

Законодавство Польщі – юридичні поради

А. Документи необхідні для водіння автомобільного транспорту в Польщі (важливі у разі перевірки поліцією та у разі дорожньо-транспортної пригоди)

Громадянин України, який переміщується на території Польщі на автомобільному транспорті, під час руху повинен мати при собі три документи:

- українські водійські права (якщо немає польських),
- свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу, яким він переміщується,
- діючий поліс страхування цивільно-правової відповідальності (прикордонне страхування або так звану зелену карту) слід пам'ятати, що обидва ці документи страхують авто лише на обмежений час). Кожен з них має термін дії, вписаний на документі. Після закінчення цього терміну слід негайно купити поліс страхування цивільно-правової відповідальності (поліс ОС) у польській страховій компанії.

Відсутність дійсного полісу призведе до штрафу, накладеного поліцією, штрафу, накладеного Страховим гарантійним фондом (UFG), а, якщо іншому учаснику дорожнього руху буде завдана будь-яка шкода (збитки) – необхідності повернути всю компенсацію, виплачену постраждалій стороні Страховим гарантійним фондом (UFG) (так званий “регрес” у зв'язку з відсутністю дійсного полісу ОС). Українське посвідчення водія необхідно обміняти на відповідний польський документ після півроку перебування на території Польщі. Відсутність дійсного документа на право користування транспортним засобом (посвідчення водія) також призведе до необхідності повернення всіх відшкодувань, виплачених постраждалій стороні відповідною страховою установою (компанією) за полісом ОС (цивільно-правової відповідальності).

В. Дорожньо-транспортна пригода (ДТП)

Будь-яка дорожня подія, в якій виникнуть матеріальні збитки чи шкода, завдана людині, у тому числі за участю громадянина України, є звичайним зіткненням або дорожньо-транспортною пригодою (ДТП). Якщо внаслідок дорожньої події потерпілий в результаті поранення отримав розлад здоров'я тривалістю понад 7 днів або загинув, мова йде про ДТП. Якщо такі наслідки відсутні, то це зіткнення (колізії). Про те, який із цих двох випадків відбувся, вирішує поліція на основі оцінки наслідків події. Коли потерпілий перебуватиме у лікарні більше 7 днів, це напевно буде ДТП, або ж якщо, наприклад, у потерпілого перелом кінцівки – важко уявити, що перелом заросте за один тиждень.

С. Зіткнення

У разі зіткнення (колізії), якщо обставини події не викликають сумнівів, немає обов'язку викликати поліцію. У цьому випадку винуватець події повинен скласти письмову заяву, в якій підтвердить свою вину та обставини події. У цій заяві слід вказати всі дані, що дозволяють ефективно виплатити страхове відшкодування (компенсацію) потерпілій стороні. У брошурі наведено зразок такої заяви. Цей зразок є додатком для брошури, тому його можна тримати в авто в зручному місці для використання у випадку дорожньої події. Якщо ви не викликаєте поліцію, слід уважно та розбірливо заповнити граfi вказаної вище заяви. Заяву слід завжди передавати постраждалій особі (бажано залишити собі копію або хоча б зробити розбірливе фото заяви)

Д. Дорожньо-транспортна пригода

Якщо ДТП завдала шкоди здоров'ю потерпілого тривалістю понад 7 днів (наприклад, у потерпілого зламана кінцівка або він перебуватиме в лікарні не менше 7 днів),

mamy do czynienia z wypadkiem drogowym. Decyduje o tym policja zwykle na podstawie opinii biegłego. Wtedy na miejscu zdarzenia zawsze interweniuje policja drogowa i wtedy sprawca nie podpisuje oświadczenia bo wszystkie czynności przeprowadzają funkcjonariusze policji. Sporządzają oni notatkę z miejsca zdarzenia, którą uczestnik może otrzymać we właściwej jednostce policji (na wniosek). W notatce takiej są dane potrzebne do złożenia przez poszkodowanego wniosku z polisy OC o wypłatę odszkodowania.

E. Uczestnik zdarzenia drogowego jako sprawca

Uczestnikiem zdarzenia drogowego jest sprawca oraz poszkodowany. Wobec sprawcy kolizji będzie toczyć się postępowanie wykroczeniowe zakończone nałożeniem przez policję na sprawcę mandatu bezpośrednio na drodze lub skierowaniem przez policję wniosku o ukaranie go przez sąd karny. W takim przypadku wobec sprawcy wypadku będzie toczyć się postępowanie w sprawie o wykroczenie, które zakończy wydanie orzeczenia sądu karnego. W przypadku zaistnienia wypadku postępowanie doprowadzi do sporządzenia aktu oskarżenia do sądu karnego. W takim przypadku mówimy o przestępstwie drogowym. Sąd karny wyda wyrok w sprawie o spowodowanie wypadku drogowego, a sprawca takiego zdarzenia jest z punktu widzenia prawa przestępcą. Trzeba zaznaczyć iż w obydwóch przypadkach (wykroczenie i przestępstwo) postępowanie sądowe jest dwuinstancyjne co umożliwia złożenie odwołania do sądu drugiej instancji.

Co ważne, jeśli sprawca zdarzenia posiadał ważne prawo jazdy, ważną polisę OC, nie był pod wpływem alkoholu albo narkotyków i nie zbiegł z miejsca zdarzenia to nie będzie musiał wypłacać odszkodowań poszkodowanego bo zrobi to za niego właściwy z jego polisy OC zakład ubezpieczeń (zakład ubezpieczeniowy ukraiński albo zakład ubezpieczeniowy polski albo Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych). Dlatego ważne jest aby każdy kierujący posiadał wszystkie wymienione wyżej dokumenty i aby były one ważne.

F. Uczestnik zdarzenia jako poszkodowany

Poszkodowany zdarzeniem drogowym w razie gdy sprawa znajdzie się w sądzie karnym (zarówno w sprawie o wykroczenie jak i o przestępstwo) może przyłączyć się do takiego postępowania jako tzw. oskarżyciel posiłkowy. Taki wniosek o przyłączenie do sprawy w charakterze oskarżyciela posiłkowego w sprawie o wykroczenie należy złożyć w ciągu 7 dni o poinformowaniu poszkodowanego przez policję o skierowaniu do sądu wniosku o ukaranie sprawcy, a w sprawie o przestępstwo drogowe do czasu rozpoczęcia przewodu sądowego w sądzie karnym (tj. do momentu rozpoczęcia się pierwszej rozprawy). Należy zachęcić poszkodowanych aby przyłączali się do tych postępowań w charakterze oskarżycieli posiłkowych bo tylko wtedy mają realny wpływ na przebieg postępowania jako strona. Mogą np. składać wnioski dowodowe, apelację od wyroku uniewinniającego sprawcę). Oczywiście mogą działać nie tylko osobiście ale też przez pełnomocnika procesowego. Co ważne wniosek o przyłączenie się do sprawy w charakterze oskarżyciela posiłkowego jest wolny od opłat.

Oprócz postępowania wykroczeniowego lub karnego zmierzającego do ukarania sprawcy w sprawie będzie się toczyć postępowanie cywilne zmierzające do wypłat świadczeń odszkodowawczych (np. odszkodowanie za uszkodzony pojazd, zwrot kosztów leczenia i rehabilitacji osoby rannej, zadośćuczynienie za krzywdę osoby rannej,

то маємо справу з ДТП. Це вирішує поліція зазвичай на основі висновку експерта. У цьому випадку на місце дорожньої події завжди прибуває дорожня поліція і тоді винуватець не підписує вказану вище заяву, оскільки всі дії проводять працівники поліції. Вони складають протокол (поліцейську примітку) з місця події, який учасник ДТП може отримати у відповідному відділі поліції (за заявою). У такому протоколі містяться дані, необхідні для подання потерпілою стороною заяви згідно полісу страхування ОС на виплату відшкодування (компенсації).

Е. Учасник дорожньої події, як винуватець

Учасниками дорожньої події (зіткнення або ДТП) є винуватець і потерпілий. Щодо винуватця зіткнення (колізії) буде відкрито провадження про правопорушення, яке закінчиться тим, що поліція накладе штраф на винуватця прямо на дорозі або передасть поліцейським запит про покарання його до кримінального суду. У цьому випадку винуватця ДТП буде притягнуто до кримінальної відповідальності за вчинення правопорушення і це провадження закінчиться постановою кримінального суду. У разі ДТП провадження (досудове розслідування) завершиться складанням обвинувального акту до кримінального суду. У даному випадку мова йде про дорожньо-транспортний злочин. Кримінальний суд винесе вирок у справі про вчинення ДТП, а винуватець такої події є злочинцем з точки зору закону. Слід зазначити, що в обох випадках (правопорушення і злочин) судове провадження є двоінстанційним, що дозволяє подати апеляційну скаргу до суду другої інстанції.

Важливо зазначити, якщо у винуватця дорожньої події були дійсні водійські права, дійсний поліс страхування ОС (цивільно-правової відповідальності), він не перебував у стані алкогольного сп'яніння чи під впливом наркотиків і не втік з місця події, йому не доведеться виплачувати компенсацію (відшкодування) потерпілому, оскільки за нього це зробить згідно його полісу страхування ОС відповідна страхова установа (Українська страхова компанія або польська страхова установа або Польське бюро автострахування – Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych). Тому важливо, щоб кожен водій мав усі перелічені вище документи та щоб вони були дійсними.

Е. Учасник дорожньої події, як потерпілий

У випадку, якщо справа потрапить до кримінального суду (як у разі справи про правопорушення, так і справи про злочин), потерпілий у дорожній події (ДТП, зіткненні) може долучитися до такого провадження в якості субсидіарного обвинувача. Відповідну заяву про участь в якості субсидіарного обвинувача у справі про правопорушення необхідно подати протягом 7 днів після повідомлення потерпілого поліцією про направлення нею запиту до суду про покарання винуватця, а у разі справи про дорожній злочин – до початку розгляду справи в кримінальному суді (тобто до початку першого судового розгляду). Слід заохотити потерпілих приєднуватися до цих проваджень в ролі субсидіарного обвинувача, оскільки лише тоді вони справді можуть впливати на хід провадження, як сторона. Вони можуть, наприклад, подати клопотання про докази, складати апеляцію на виправдувальний вирок щодо винуватця. Звісно, вони можуть діяти не лише особисто, а й через процесуального представника. Що важливо, подання заяви про участь у справі в якості субсидіарного обвинувача є безкоштовним.

Окрім провадження про правопорушення або кримінального судочинства, спрямованого на покарання винуватця, передбачено цивільне провадження щодо виплати відшкодування (наприклад, відшкодування за пошкоджений транспортний засіб, повернення витрат на лікування та реабілітацію пораненої особи, компенсація за шкоду, за-

renta na zwiększone potrzeby medyczne, renta za utracone wynagrodzenie, zadośćuczynienie za krzywdę osoby bliskiej poszkodowanemu, który niestety zginął w wypadku drogowym). To postępowanie w odróżnieniu od postępowania o wykroczenie lub przestępstwo nie toczy się z urzędu lecz na wniosek poszkodowanego, wymaga więc aktywności. Wniosek taki poszkodowany składa do zakładu ubezpieczeniowego właściwego dla polisy OC sprawcy zdarzenia. Co ważne i istotne złożenie takiego wniosku nie jest bezterminowe. Należy pamiętać iż powinno się go złożyć nie później niż w ciągu 3 lat od wykroczenia (kolizja). Jeżeli nie znamy okoliczności i sprawcy – wtedy możemy taki wniosek złożyć w ciągu 10 lat. Natomiast taki wniosek odszkodowawczy w przypadku przestępstwa (wypadek) możemy złożyć nawet w ciągu 20 lat.

Po złożeniu wniosku zakład ubezpieczeń wyda decyzję o przyznaniu bądź odmowie wypłaty odszkodowania. Poszkodowanemu przysługuje prawo do złożenia reklamacji lub pozwu przeciwko zakładowi ubezpieczeń do sądu cywilnego na terenie Polski (o właściwości sądu decyduje miejsce zdarzenia lub miejsce zamieszkania poszkodowanego obywatela Ukrainy na terenie Polski). Po złożeniu pozwu poszkodowany zostaje powodem w sprawie cywilnej. Opłaty sądowe, które wnosi poszkodowany/powód to mniej więcej 5% wartości świadczenia odszkodowawczego wpisanego w pozwie (można też starać się o zwolnienie z tej opłaty). Każda taka sprawa zakończy się wydaniem wyroku przez sąd cywilny. Postępowanie cywilne podobnie jak karne jest dwuinstancyjne co umożliwia złożenie apelacji od wyroku niekorzystnego dla poszkodowanego. W trakcie postępowań cywilnych na każdym etapie istnieje możliwość zawarcia ugody z zakładem ubezpieczeniowym ale oczywiście wymaga to zgody obydwóch stron. Ugodę taką można wynegocjować bezpośrednio albo przy pomocy mediatora sądowego.

Ponieważ tematyka odszkodowawcza jest dosyć skomplikowana a przyznawane kwoty są uznaniowe i nie wynikają z jakichkolwiek taryf dobrze zawsze skonsultować sprawę z prawnikiem lub co ważniejsze działać poprzez pełnomocnika prawnego. Takie rozwiązanie zapewnia nie tylko profesjonalizm ale pozwoli do działania w sprawie nawet gdyby obywatel Ukrainy wyjechał z Polski (np. powrócił do swojego kraju).

Co ciekawe istnieje możliwość skutecznego dochodzenia roszczeń dla poszkodowanych nawet gdy sprawca zdarzenia został nieustalony bo zbiegł z miejsca zdarzenia. Wtedy świadczenia odszkodowawcze za szkody na zdrowiu i życiu (każda) lub na pojeździe (szkody powyżej 10 000 zł) wypłaca Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny jeśli szkody te są wynikiem przestępstwa. Warto dodać, że poszkodowany pasażer pojazdu, którego kierujący jest osobą bliską dla niego również może skutecznie domagać się odszkodowań z polisy posiadacza pojazdu np. z polisy własnego męża, żony, rodzica itp.

Dla należytego przebiegu spraw o odszkodowanie należy pamiętać i zadbać o kilka spraw tj. gromadzić dokumentację z postępowania wykroczeniowego lub karnego, z leczenia, rehabilitacji, sporządzać kosztorysy napraw itp. bowiem tzw. ciężar dowodu (czyli obowiązek udowodnienia rozmiaru szkody) jest po stronie poszkodowanego. Wszystko to ułatwi należyte zakończenie sprawy. Należy też pamiętać o terminach przedawnień czyli składać wnioski i pozwы w przewidzianym w przepisach czasie (była o tym mowa wyżej).

подіяну пораненому, пенсійна виплата у зв'язку з підвищеними медичними потребами, пенсійна виплата за втрачену заробітну плату, компенсація потерпілому щодо кривди у зв'язку з втратою близької людини, яка, на жаль, загинула в ДТП). Ця процедура, на відміну від провадження у справі про правопорушення чи злочин, не запущена з обов'язку служби, а здійснюється лише за заявою потерпілого, тобто вимагає відповідних дій. Така заява подається потерпілим до страхової установи (компанії), відповідної за полісом страхування ОС (цивільної відповідальності) винуватця події. Важливо знати, що подача такої заяви не є безстроковою. Слід пам'ятати, що подавати її можна не пізніше, ніж протягом 3 років з моменту вчинення правопорушення (дорожнє зіткнення). Якщо ми не знаємо обставин і винуватця – то ми можемо подати таку заяву протягом 10 років. Така ж заява про відшкодування у разі скоєння злочину (ДТП) може бути подана навіть протягом 20 років.

Після подачі такої заяви страхова установа (компанія) винесе рішення про надання відшкодування або відмову у його виплаті. Потерпілий має право подати скаргу (претензію) або позов щодо страхової установи (компанії) до цивільного суду на території Польщі (юрисдикція суду визначається місцем події або за місцем проживання потерпілого громадянина України в Польщі). Після подання позову потерпілий стає позивачем у цивільній справі. Судовий збір, який сплачує потерпіла сторона/позивач, становить приблизно 5% від суми відшкодування (компенсації), вказаної в позові (можна також подати заяву про звільнення від цього збору). Кожна така справа закінчується вироком цивільного суду. Цивільний процес, аналогічно як і кримінальний, є двоінстанційним, що дає можливість оскаржити невигідне для потерпілої сторони рішення. Під час цивільного процесу на кожній стадії існує можливість укласти мирову угоду зі страховою установою (компанією), але, звичайно, для цього потрібна згода обох сторін. Про таке врегулювання можна домовитися безпосередньо або за допомогою судового посередника.

Оскільки предмет відшкодування (компенсації) є досить складним, а виплачувані суми визначаються на розсуд та не випливають з будь-яких тарифів, завжди добре проконсультуватися з юристом або, що більш важливо, діяти через законного представника. Таке рішення не тільки забезпечує не лише професіональний підхід, але й дозволяє діяти у справі, навіть тоді, якщо громадянин України виїде з Польщі (наприклад, повернеться до своєї країни).

Варто знати, що можна ефективно подавати претензії щодо шкоди (збитків) на користь потерпілих, навіть якщо винуватця дорожньої події не встановлено, оскільки він втік з місця події. Тоді компенсаційні виплати за шкоду, заподіяну здоров'ю та життю (кожну шкоду) або транспортному засобу (збитки понад 10 тис. польських злотих) виплачує Страховий гарантійний фонд (UFG), якщо ці збитки є наслідком злочину. Варто зазначити, що потерпілий пасажир транспортного засобу, за кермом якого є близька йому особа, також може ефективно вимагати відшкодування за страховим полісом власника транспортного засобу, наприклад, за полісом власного чоловіка, дружини, батьків тощо.

Для належного перебігу справ про компенсацію слід пам'ятати та подбати про декілька справ, наприклад, збирати документи з провадження про правопорушення або кримінального судочинства, лікування, реабілітації здоров'я, складати кошториси ремонтів тощо, оскільки так званий обов'язок доведення (тобто обов'язок довести величину шкоди/збитків) належить до потерпілої сторони. Усе це сприятиме відповідному завершенню справи. Слід також пам'ятати про строки позовної давності, тобто подавати заяви та позови у строки, передбачені правовими нормами (про це йшлося вище).

Pomoc ofiarom wypadków drogowych

Następstwem wypadku jest zazwyczaj konieczność leczenia – zarówno rehabilitacji fizycznej jak i psychicznej. Udział w wypadku lub innym tragicznym zdarzeniu zawsze jest trudnym doświadczeniem życiowym, zwłaszcza dla kogoś, kto w takim zdarzeniu zostaje poszkodowany.

! Na stronie internetowej Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego **www.krbrd.gov.pl** zamieszczony jest plik do pobrania z bazą danych o podmiotach zajmujących się pomocą ofiarom wypadków drogowych i ich rodzinom. W Małopolsce także istnieją takie miejsca.

Mówiąc o pomocy powypadkowej należy wspomnieć miejsce symboliczne dla całej Polski, Zabawę k/ Tarnowa, gdzie zlokalizowany jest jedyny w Polsce pomnik pamięci ofiar wypadków drogowych „Przejście” oraz każdego roku obchodzone są ogólnopolskie obchody Światowego Dnia Pamięci Ofiar Wypadków Drogowych.

Допомога постраждалим в ДТП

Наслідком ДТП зазвичай є необхідність лікування – як фізичної, так і психічної реабілітації. Участь в ДТП чи іншій трагічній події – це завжди важкий життєвий досвід, особливо для людини, яка постраждала в такій події.

На веб-сайті Національної ради безпеки дорожнього руху www.krbrd.gov.pl є доступний для завантаження файл із базою даних суб'єктів, які надають допомогу жертвам ДТП та їхнім сім'ям. Є такі місця також у Малопольщі.

Говорячи про допомогу після ДТП, варто згадати символічне для всієї Польщі місце в місцевості Забава біля міста Тарнув, де знаходиться єдиний у Польщі меморіал жертвам ДТП «Пшейсьце» та щороку відбувається загальнопольський захід – Всесвітній день пам'яті жертв дорожніх аварій.

Informacje dodatkowe:

Telefony alarmowe:

112 – numer alarmowy
997 – Policja
998 – Straż Pożarna
999 – Pogotowie Ratunkowe

Konsulat:

Konsulat Generalny Ukrainy w Krakowie
Aleja Pułkownika Władysława Beliny-Prażmowskiego 4,
31-514 Kraków
Tel. 12 429 60 66
e-mail: gc_plk@mfa.gov.ua

Strony www:

- Policja:
www.malopolska.policja.gov.pl
- Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny:
www.ufg.pl
- Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych:
www.pbuk.pl
- Małopolska – Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego:
www.malopolska.pl
- Małopolska Wojewódzka Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego:
www.brd.malopolska.pl
- Miejskie Centrum Informacji Wypadkowej
www.mciw.pl

Додаткова інформація:

Телефони екстрених служб:

112 – загальний екстрений номер

997 – поліція

998 – пожежна охорона

999 – швидка медична допомога

Консульство:

Генеральне консульство України в Кракові
пр. Полковника Владислава Беліни-Прахмовського, 4,
31-514, Краків, Польща
тел. (+48 12) 429 60 66
e-mail: gc_plk@mfa.gov.ua

Веб-сайти:

- Поліція:
www.malopolska.policja.gov.pl
- Страховий гарантійний фонд (UFG):
www.ufg.pl
- Польське бюро автострахування:
www.pbuk.pl
- Малопольща – Маршалківське управління Малопольського воєводства:
www.malopolska.pl
- Рада безпеки дорожнього руху Малопольського воєводства:
www.brd.malopolska.pl

Notatki / Примітки

Blank lined area for notes.

MAŁOPOLSKA

MAŁOPOLSKA
WOJEWÓDZKA
RADA
BEZPIECZEŃSTWA
RUCHU
DROGOWEGO

MIEJSKIE
CENTRUM
INFORMACJI
WYPADKOWEJ

MAŁOPOLSKA
Tarcza Humanitarna

